

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZOMBAT 1925 november 14.

305. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

„A háborus atrocitásokért nem lehet a vajdasági magyarságot okolni“ . . .

Dr. Velickovics Miladin nyilatkozata

A *Bácsmegyei Napló* csütörtöki számában dr. *Rafajlovics* Milos tollából kikerült vezércikk a háboru számlájára írja a magyarság ellen megnyilatkozott és még ma is, talán tompított mértékben fennálló bizalmatlanságot.

Tomics Jása, a régi magyarországi szerb radikálisok vezére harminc évvel ezelőtt a régi Ujvidéken elsőnek hirdette a magyarság és szerbség testvéri megértésének szükségességét s bár *Bécsben elejétől fogva nagyfokú bizalmatlansággal*, idegenkedéssel és ellenérzéssel fogadták az egymásra utalt két testvérnép kézfogását, *Tomics* Jása eszméi kitűnő talajra találtak a magyarság szívében, úgy, hogy az elhittett magból terebélyes fa nőtt ki, amely alatt a testvériességben együttérző két nép — még a világháboru alatt is, — megértésben élt.

Tomics Jása rohamosan népszerűvé vált eszméit a világháboru után a magyarsággal szemben nagyfokú bizalmatlanság váltotta fel és mint dr. *Rafajlovics* Milos vezércikkében maga beismeri ez a bizalmatlanság, ha enyhült is, még el nem oszlott.

Felkerestük dr. *Velickovics* Miladint, a noviszádi állami kórház főorvosát, volt nemzetgyűlési képviselőt és a vajdasági radikális párt volt elnökét, *Tomics* Jása eszméinek egyik letéteményesét és megkértük, hogy a halott vezér helyett ő mondja el, vajjon a vajdasági magyarság megérdemli-e a ma is fennálló bizalmatlanságot, megérdemli-e, hogy becsületes szándékkal a szerbség felé nyújtott baráti jobbát a szerbek még el nem fogadták?

Dr. *Velickovics* Miladin ezeket mondotta a *Bácsmegyei Napló* munkatársának:

— Amióta a jugoszláv állam megalakult, régi elvbarátaim és én állandóan arra törekedtünk, hogy *senkivel szemben semmiféle bosszúdás ne történjék*. Meg vagyunk győződve, hogy ha a háboru alatt elkövetett atrocitásokért valakin bosszut akarnánk állani, az semmiesetre sem érné a bűnösöket, *hanem ártatlanokat sujtana. Mi, akik évtizedeken át jó testvéri viszonyban éltünk a magyarokkal és németekkel, akikkel nem egyszer politikailag együtt is működünk, mindig és folyton azt valljuk, hogy meg kell találnunk azt a legrövidebb és leggyorsabb utat-módot, hogy a mi vajdasági honfitársaink számára tisztességes és senkinek érzelmelt nem bántó légkört és állapotokat teremtsünk, mert tudjuk, hogy *szerezzel és jó bánásmóddal sokkal többet lehet elérni, mint bármilyen szigorú intézkedéssel vagy zavaros paragrafusokkal*.*

— Mindjárt az új állam megalakulása után követeltük a vezérszerepet betöltő politikusainktól, hogy különösen itt a Vajdaságban ne tőrjék, hogy illetéktelen,

hivatlan és felelőtlen elemek, akik az itteni viszonyokat nem ismerik, a *nemzetiségi kérdést bolygassák és rossz utra tereljék*. Mi azon az állásponton vagyunk, hogy *csak* mi, akik itt a magyarokkal és németekkel együttélünk és élünk, tudjuk, hol és milyen módszert kell alkalmazni és nyíltan hangoztattuk, hogy *kár minden egyes emberért, aki kénytelen, akármilyen sérelem miatt vagy mert itt nem tud megélni, elhagyni ezt a földet, mert mi jól ismerjük a magyarság és németiség konstruktív tehetségét, szorgalmát és rendszerezetét és ennél fogva módot kell nyújtani mindenkinek, aki szereti ezt a földet és aki köztünk és velünk jó viszonyban akar élni, — itt is maradhasson*. Ez különösen az agrárreform keresztülvitelénél történt különféle *ügyetlen kísérletezésekre* vonatkozik.

— Ami pedig a »Somborska Reč« cikkei körül megindult eszmecsere illeti, annak a megállapítására, hogy tulajdonképpen ki a hibás abban, hogy a szerbség és a vajdasági nemzetiségek közt miért nem lehetett mindeddig megértést elérni, csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy dr. *Rafajlovics* Milosnak a *Bácsmegyei Napló*ban megjelent vezércikkének az az állítása, mintha a világháboru alatt történt atrocitásokért a vajdasági magyarságot lehetne okolni és most, hét év után, felelősségre vonni, *tulzott és téves*, mert úgy én, mint sok más szerb tapasztalatból tudjuk, hogy nemcsak Ujvidéken, amely akkoriban nemcsak katonai, de a politikai életnek is egyik központja volt, de másutt is a Vajdaságban, *igenis volt nagyon sok tekintélyes és tiszteletreméltó magyar, aki nemcsak a legelősebben elítélte az akkor történeteket, de azontúl is nagy tevékenységet fejtett ki, hogy mindentelje igazságtalanságot megakadályozzon, üldözést lehetlenné tegyen*, amelyet az akkori katonai hatóságok a szerbekkel szemben alkalmaztak. Elég egy pár nevet a sok közül kiragadni: *Matkovich* Béla, báró *Tallán* Béla, dr. *Szelezák* Lajos, *Balaton* Gyula és sok más ismert és ismeretlenül maradt pártfogója a szerbeknek, akik akkoriban nem egyszer exponálták magukat a legkényesebb politikai kérdésekben és ellenük emelt hazaárulási vádakban.

— Bizonyos, hogy sok szerben súlyos sérelem esett, de létezett-e valamilyen olyan háboru, amelyben ne történt meg volna igazságtalanság és meg nem érdemelt üldözés? C'est la guerre... Ez a háboru . . .

— Tekintetbe kell azonban azt is venni, hogy szerény véleményem szerint *nem egy bünt irtak a magyarság terhére*, holott tudjuk, hogy a magyarok mellett más nemzetiségű katonák is szolgáltak a monarchia hadseregében, akik éppúgy sok atrocitást követtek el azokkal a szerencsétlen szerbekkel szemben, akiknek küszöbe előtt folyt le a háboru.

— Nem akarok senkinek hivatlan véldője lenni, de merev állítani, hogy ugy számtalan hadifogolytól, akik Magyarországon hadifogságban voltak, vala-

mint számtalan szerb családtól, amelyek akkor megszállott Szerbiában voltak, hallottam, hogy *a magyarok a hadifoglyakkal és a megszállott területen lakott szerbekkel szemben mindig tisztességesen és emberségesen viselkedtek*. Ha történt is néha elvétve atrocitás, *azt nem a magyar faj bűnéül rovom fel*, hanem ugyszólván minden nemzetnél a háboru folytán tapasztalt *eldlialtiaskodásnak* terhére írom.

— Öszinte és igaz örömmel kísérem egy a vajdasági szerbségnek és az itt élő nemzetiségeknek azt a törekvését, hogy ki akarnak küszöbölni minden bizalmatlanságot, hogy *testvéri megértést teremtsenek*.

— Még egy példát akarok a magyar lovagias gondolkodásra felhozni. 1915. óta a galicjai fronton szolgáltam és egy ideig egy magyar népfelkelő ezrednél voltam beosztva. Sok esetben történt, hogy akkoriban, amikor Szerbia teljesen meg volt szállva, egyik-másik a szerbséget sértő, tapintatlan megjegyzéstől sodromból kijöve, a közös tiszt

étkezében összes feljebbvalóim és előjáróim jelenlétében a hadvezetőséggel és a háboruval szemben olyan erélyes visszautasító és tiltakozó kifejezéseket használtam, hogy most is, tíz év múltán is csodálkozom azon, hogy tiszteres akasztófát nem kaptam érte. *És még sem akadt egyetlen magyar tiszt sem, aki emiatt fejelentett volna*. Most is emlékszem az áldott lelkű, jóságos magyar ezredesemre: *Csóka* ezredesre, aki ilyen esetekben atyai jósággal és gyengédséggel csillapított, amikor mondotta:

— Édes fiam, *mi tudjuk, mennyire fáj neked a te nemzeted szerencsétlensége*, de ne feledd el, hogy te osztrák-magyar katona vagy és előttünk nyugodtan adhat sz érzéseidnek hamisítatlanul hangot, de, vigyázz fiam, *ézt ne tedd mások előtt, mert a fejeddel jászol*.

— Azt hiszem, ennél jobb, beszédebb bizonyíték nem kell ahhoz, hogy a háboru alatt is *nagyon sok becsületes és tisztességes magyar volt, aki nem lette öröme mások szerencsétlenségében, és atrocitások provokálásában*.

Keddig elnapolták a parlamentet

A parlament megszavazta a rokkanttörvényt — A független demokraták éles harcot hirdetnek Pribicevics kizárása miatt

Beogradból jelentik: A politikai élet előterében a közoktatásügyi miniszter lemondásának ténye áll. *Pasics* miniszterelnök még nem döntött, hogy elfogadja-e *Vukicsevics* Velja lemondását, amellyel kapcsolatban politikai körökben a legkülönbözőbb kombinációk merültek fel. Egyes hírek szerint a radikálist párt egyrésze azért viseltetik bizalmatlanul a közoktatásügyi miniszterrel szemben, mert *Vukicsevics Jovanovics* Ljubának legbizalmasabb embere és tudvalevőleg ez a csoport, amelyet mélyreható ellentétek választanak el a párt másik részétől, a radikális pártban belül most a vezető szerep átvételére törekszik. Mások *Vukicsevics* lemondása mögött más okokat is keresnek, sőt egyes hírek szerint az sincs kizárva, hogy a közoktatásügyi miniszter lemondása mögött *Pasics* taktikai lépése rejlik. Bizonyos politikai körökben arról is beszélnek, hogy *Vukicsevics közoktatásügyi miniszter lemondása általános kormányválságot is előidézhet*. Tisztán látni nem lehet az ügyben, mert egyik csoport részéről sem történt olyan nyilatkozat, amelyből meg lehetne állapítani, hogy mik a voltaképeni okai a lemondásnak. Tény az, hogy *Jovanovics* Ljuba csoportja, amelyhez *Vukicsevics* Velja is tartozik, *a Radics-párttal való további fegyverbarátságot kívánja, míg a radikális pártnak egyrésze még mindig bizalmatlan Radicsok iránt*. Bizonyos, hogy a jelenlegi helyzetet a radikális párt állásfoglalása fogja jobbra vagy balra eldönteni. Beavatottak sze-

rint a helyzet szombaton tisztázódni fog.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács péntek délután négytől nyolcig ülést tartott. *Pasics* miniszterelnök bejelentette, hogy *Vukicsevics* Velja közoktatásügyi miniszter lemondott. Ezzel kapcsolatban hosszabb megbeszélést tartott a kormány az általános politikai helyzetről, anélkül azonban, hogy döntést hozott volna. A közoktatásügyi miniszter lemondását a minisztertanács nem fogadta el véglegesen.

Foglalkozott a minisztertanács *Radics* Pavle agrárreformminiszter előterjesztése alapján a dalmáciai agrárkérdéssel is. Valószínű, hogy ezt a kérdést ideiglenes törvénnyel fogják megoldani.

Hírek a kormány lemondásáról

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy *a kormány benyújtja lemondását*. Az e körül támadt kombinációkat élesztette az a hír is, hogy *Balugdzsics* berlini követ e napokban Beogradba érkezik. A politikai közvélemény ugyanis hozzá van szokva ahhoz, hogy *Balugdzsics* Beogradba érkezését kormányválsággal hozza kapcsolatba. Kiderült azonban, hogy *Balugdzsics* csak tizenöt napos szabadságidejét fogja Beogradban tölteni és utja senmi összefüggésben sincs a politikai helyzettel. A kormány lemondásáról szóló hír nem bizonyult valósnak.

A parlament ülése

A parlament pénteki ülésén befejezték a rokkanttörvény vitáját.

Napirend előtt dr. Grizogono Pribiszlav független demokrata felolvasó pártja határozatát dr. Szubotics Nikola, a parlament al-elnöke és Pribicsevics Szvetozár konfliktusa ügyében. A független demokratapárt a határozatban kijelenti, hogy amíg az ülésekről kizárt Pribicsevics nem térhet vissza a parlamentbe, addig a független demokratapárt is távol marad a parlament munkájától, utána pedig a legélesebb obstrukciót fogja megkezdeni a kormány ellen. A deklaráció felolvasása után a független demokrata képviselők kivonultak az ülésteremből.

A napirenden levő rokkantörvény részletes vitájának szónoka Agatonovics demokrata volt, aki kérte a szociálpolitikai minisztert, hogy ne tartsa fenn azt a megkülönböztetést, amit a kérvényben a tartalékos és aktív rokkant tiszték között tett, mert a tartalékos tiszték épügy szenvedtek a háboruban, mint a ténylegesek és ezért nem jogos, hogy a tartalékosok kevesebb rokkant-segélyt kapjanak. Szóváltotta még az országban élő orosz rokkant tiszték helyzetét és kérte a kormányt, hogy azokról is gondoskodjék.

A parlament által osztatlan helyesléssel fogadott beszéd után Simonovics szociálpolitikai miniszter kijelentette, hogy a tartalékos és tényleges tiszték között különbséget kell tenni a rokkantörvényben. Az orosz rokkantakra vonatkozó javaslatot helyesli, miután azonban ezek külföldi állampolgárok, az ő rokkantjárulékaik ügyében nem lehetett a rokkantörvényben intézkedni, hanem ezt külön rendelettel fogják szabályozni.

Az elnök ezután szavazást rendelt el és a parlament 159 szavazattal 48 ellenében részleteiben is elfogadta a rokkantörvényt. Az elnök bejelentette, hogy a parlament legközelebbi ülését november 17-én délelőtt tíz órakor tartják meg, majd az ülés véget ért.

Pribicsevics és Davidovics pártja nem vett részt a pártvezérek értekezletén

A pártvezérek péntek délelőtt konferenciát tartottak a parlament legközelebbi ülésén megalakítandó hat parlamenti bizottság ügyében. Az értekezleten, amelyet dr. Sibenik, a parlament Radics-párti második alelnöke hívott össze, dr. Grizogono a független demokratapárt nevében bejelentette, hogy amíg a párt elégtételt nem kap a ház elnökségétől a Pribicsevics Szvetozárt ért sérelemért, addig nem vehet részt a pártvezérek tanácskozásain és azonnal el is hagyta az értekezletet. Utána Davidovics Ljuba szólalt fel, aki kijelentette, hogy bár az ellenzéki pártok részéről nem kapott erre felhatalmazást, azt hiszi, hogy az egész ellenzék álláspontját fejezi ki akkor, ha bejelenti, hogy amíg Timotijevics Koszta és Pribicsevics nem kap elégtételt a parlament elnökségétől, az ellenzék nem vesz részt a pártvezérek tanácskozásán, amelyen különben is csak azért jelentek meg, mert a meghívót nem dr. Szubotics Nikola, hanem dr. Sibenik írta alá. Sibenik dr. a parlament második alelnöke kijelentette, hogy tudomásul veszi a bejelentéseket és így a pártvezérek értekezlete határozat nélkül oszlott fel.

A belügyminiszter nem engedélyezi a suboticiai magyar műkedvelő-előadásokat

A suboticiai demokrata képviselők intervenciója eredménytelen maradt

A suboticiai magyar műkedvelő előadások rendezését a belügyminiszter tudvalevőleg néhány hónappal ezelőtt kiadott korlátozó rendelkezésével megnehezítette. A rendelet értelmében minden előadásra szánt darabot fel kell terjeszteni a belügyminisztériumba, valamint a közoktatásügyi minisztériumba és esetenként külön-külön engedélyt kell kérni. Az új rendelet következtében az idei szezonban még egyetlen magyar műkedvelő előadást se tartottak Suboticán, mert a műkedvelő társaságoknak már hónapokkal ezelőtt benyújtott kérvényei eddig nem nyertek elintézt.

Pénteken — mint Beogradból jelentik — dr. Grol Milán és dr. Pleszkovics Lukács suboticiai demokrata képviselők felkeresték Makszimovics Bózsó belügyminisztert, akit arra kértek, hogy változtassa meg azt a rendelkezést, amely szerint Suboticán nem lehet magyar műkedvelő előadásokat tartani. A miniszter és a képviselők között hosszabb és meglehetősen szenvedélyes vita indult meg, amelynek végén

Makszimovics belügyminiszter kijelentette, hogy nem hajlandó elhatározásán változtatni, mert olyan információi vannak, amelyek etkerülhetetlenné tették a

suboticiai műkedvelő előadások betiltását.

A suboticiai demokrata képviselők intervenciója tehát nem járt eredménnyel és ezért értesülésünk szerint

legközelebb a parlament ülésén dr. Pleszkovics Lukács interpellációt intéz a belügyminiszterhez a suboticiai magyar műkedvelő előadások betiltása miatt.

A színházat nélkülöző suboticiai magyarság nagy érdeklődéssel várja, hogy lesz-e valami eredménye a demokrata képviselők akciójának és sikerül-e mégis jobb belátásra bírni a minisztériumot.

Suboticán évek óta rendeztek magyar nyelvű műkedvelő előadásokat. Az előadások jövedelme majdnem mindig kulturális és emberbaráti célokra jutott, sőt nem egyszer nacionalista célokat is szolgált. Az ártatlan és ártalmatlan műkedvelő előadások eddig sem ártottak az állam tekintélyének s a jövőben sem árthatnak. Betiltásukkal csak ok nélkül keserítik el a magyarságot, amely pedig a szerb színesek és a szerb előadások látogatásával is bizonyosságot tesz amellett, hogy a kulturális közeledést komolyan óhajtja.

Conan Doyle nyilvános vitára hívta ki a liverpooli püspököt

Be akarja bizonyítani, hogy a menyország földrajzilag is létezik

Londonból jelentik: Sir Arthur Conan Doyle, aki detektívregényeivel szerzett világhírt, nemcsak lelkes hívője a spiritizmusnak, de apostolnak tekinti magát és most már minden idejét, tehetségét arra szenteli, hogy újabb híveket szerezzen a spiritizmusnak. A spiritiszták a napokban ünnepi gyűlése sereglettek össze a londoni Queen's Hallban és a népszerű író a hatalmas termet zsufolásgig megtöltő, mintegy háromezer főnyi hallgatóság lelkes ovációja közben ment fel az emelvényre. Conan Doyle beszédében az anglikán egyház azon papjai ellen fordult, akik nyilvánosan cáfolták a spiritizmusnak azt a tanítását, hogy az elhunytak lelkei egy geográfiailag pontosan körülhatárolt menyországban gyülekeznek. Különösen a liverpooli püspököt támadta a spiritizmus főpapja.

Sir Arthur Conan Doyle nyilván meg volt győződve, hogy beszédét nemcsak a teremben szorongó háromezer főnyi tömeg hallgatja, de láthatatlanul az érdeklődő szellemek egész légiója figyelni szavait, mert retorikai lendülettel így kezdte beszédét:

— Tudom, hogy most a szellemek ezrei rajzanak körülöttünk. Egyáltalán nem oszthatjuk azoknak a papoknak a nézetét, akik nemrégiben olyan kijelentéseket tettek, hogy a menyország csupán csak lelki és érzelmi állapot. El tudnak képzelni ezek a lelkipásztorok olyan érzelmi állapotot, amely az ürben lebeg? Nem gondolják, hogy ennek az érzelmi állapotnak megfelelő környezetre is szüksége van? Hogyan keletkezhetnék a boldogság érzése visszatartó, nyomoruságos környezetben. A szellemektől maguktól tudjuk, hogy milyen csodaszép környezetben élnek. Ez a környezet az, amit mi menyországnak nevezünk! Elérkezik még az a nap, amikor majd tiltakozó gyűlést kell tartanunk az anglikán egyház eretnek és a biblia tanításaival ellenkező tanításai ellen. Nagyon nehéz nekünk csendben, némán szemlélni, hogy azok, akiknek

feladatuk lenne vezetni a népet, eretnek és hamis tanokat hirdetnek. A liverpooli püspök figyelmeztette híveit, hogy vegyüljenek közénk. Nyilvánosan felhívom a püspököt, nyilatkozzék, adott-e az Isten az embernek egyetlen olyan tehetséget is, amelynek használatát eltiltotta? Ha a püspök ur lesz olyan előzékeny és hajlandó kérdésekre válaszolni, kész vagyok elmenni Liverpoolba és kész vagyok a nyilvánosság előtt vitatkozni erről a kérdéstről.

Conan Doyle beszéde további folyamán annak az igazolására, hogy menyország tényleg létezik, elmondotta, hogy a háboruban elhalt tíz barátja közül nyolcnak a szelleme nyilatkozott neki a szellemek világáról. Azután így folytatta:

— Nem tudtam elképzelni, hogy a másik kettő miért nem jelent meg hívásomra. Egy este aztán a Miss Stead lakásában rendezett szeanszon voltam és jelen volt Evan Powell, a nagy médium is. Egyszerre csak ezeket a szavakat hallottuk: „Leslie, Leslie!” Erre én meglepődve a következőket mondtam: „Leslie, amikor téged hívtalak, sohasem említettem ezt a nevedet”. A szellem erre ezt válaszolta: „Én vagyok az egyik a kettő közül, aki még sohasem tért vissza. Most azért jelentem meg, mert hallottam, hogy hívtál”. Hogyan tudja ezt a történetet megmagyarázni az, aki kétségbevonja a spiritizmus igazságait? Telepátiával, vagy ravszkodással mégsem lehet eltalálni azt a becéző nevet, amelyet csak legbizalmasabban szoktunk használni egymás között. A barátom szelleme megjelent előttem azon az estén, hogy biztosítson változatlan szeretetéről. Mindenki, aki szeret egy lelket, biztos lehet abban, hogy az a lélek most is körülötte lebeg. Az angol sajtó egyrésze gúnyos hangon ismerteti Conan Doyle előadását és azt írják róla, hogy amióta fia elesett a világháboruban, azóta teljesen megzavarodott.

Danisics-émlékünnep

Suboticán fényes keretek között ünnepelték meg a felszabadulás évfordulóját

A felszabadulás emlékünnepét pénteken Suboticán is nagy ünnepek keretében ünnepelték meg. A város zászlódszót öltött, az üzleteket délelőtt az ünnepe ideje alatt lezárták, a hivatalokban pedig munkaszünet volt.

Délelőtt kilenc órakor valamenynyit templomban ünnepi istentiszteletet tartottak, amelyen részt vettek a katonai és polgári hatóságok képviselői is. A görög-keleti templom istentiszteletén a polgári hatóságok Gyorgyevics Dragoszláv főispán, a katonaság pedig Danjanovics Mirosláv tábornok vezetésével jelentek meg. Az istentisztelet után a közönség a városi háza közgyűlési termébe vonult, ahol dr. Gyurovics Dimitrije egyetemi tanár Danisics Gyuró születésének százéves évfordulója alkalmából érdekes előadás keretében ismertette a tudós munkásságát.

Az előadás után a közönség a Karagyorgye-térre vonult, ahol a katonaság diszfelvonulást rendezett. Majd az ünneplő tömeg felkereste a Szabadság-szobrot, amelyre a város nevében Rajcsics Sándor alpolgármester koszorút helyezett. Felkereste a közönség a hősök szobrát is, amelyet Subotica város lakossága nevében Pertics Mihály volt nemzetgyűlési képviselő szép beszéd keretében koszorúzott meg.

Ugyancsak a délelőtti órákban nagy ünnepek voltak a 34. gyalogezred laktanyájában is.

Délután három órakor valamenynyit iskolában előadást tartottak a tanulóifjúság részére Danisics Gyuró életéről és munkásságáról. A gimnáziumban tartott ünnepi előadás után Gyorgyevics főispán megnyitotta Bocarics festőművész képtárlatát.

Az ünnepek programját este a Bunyevác Nőegyesület és a Szerb Nőegylet előadásai rekesztették be. A Bárány-szállóban megtartott előadást reggelig tartó táncmulatság követte.

Leégett egy telepés község

Tüzevész pusztított Rasztina-pusztán

A Gákovó bácskai község határában lévő Rasztina-pusztának nagy részét az agrárreform során felosztották. Rasztinára likai telepések kerültek, akik ott házakat építettek.

Szerdán éjjel eddig ismeretlen okból kigyulladt az egyik telepésnek, Brkovic Vukasinnak újonan épült háza. A tűz gyorsan tovább terjedt s csakhamar lángban álltak a ház közelében lévő szalmakazlak is. Minthogy a telepés községnek sem tűzoltósága, sem tűzoltófelszerelése nincs, oltásra alig lehetett gondolni s az éjjeli álmukból felriadt lakosok nem tudták a tűz terjedését megakadályozni. Egymásután borultak lángba a többi házak is s az a közös gabonarakar, amelybe a telepések az idei termést összehordták. A gabonarakar teljesen leégett s elpusztultak az egyes házak udvarában lévő szalmakazlak is, továbbá az istálló, amelyekben bennégett 28 ló, 18 szarvasmarha s igen sok sertés. A gazdasági felszerelés egy része, amelyet még báró Redl Lajos hagyott a birtokon, szintén elpusztult.

Pénteken Gákovóról bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a kár meghaladja a 400.000 dinárt. A tűz keletkezésének okát nem lehet megállapítani.

KISEBBSÉGI ÉLEI

A kassai magyar keresztényszocialisták viharos választási gyűlést tartottak a napokban a Legényegyesület helyiségében. A gyűlésen Fleissmann képviselő mondott hosszabb beszédet, amelyben feltűnő élesen fordult szembe a magyar nemzeti párttal, mely szerinte a keresztényszocialista pártot akarja megsemmisíteni. »De mi — mondotta — szembe fogunk szállani mindenkivel, elsősorban az átkos liberalizmussal. Minden bajunkat a liberális politika okozta: a liberalizmus idegenítette el tőlünk a kisebbségeket, a liberálisok okai Magyarország romlásának...»

— Kötelek a liberálisoknak, le Szent-Iványival! — kiáltotta néhány elkeseredett hallgató.

Fleissmann tulharsogta a zajt és tovább folytatta beszédét.

— Szent-Iványiék — mondotta — a németekkel meg tudtak egyezni, de velünk keresztény magyarokkal nem. Mi a németek kedvéért nem hagyjuk cserben szlovák testvéreinket. Szent-Iványiék a magyarság egységét hangoztatják nekünk fontosabb a világnézet egysége, ami bennünket összefűz a szlovák keresztényszocialistákkal. Különb is a nemzeti párt alapprogramja téves és csupán frázisnak tekinthető: az egységes magyar párt eszméje nem vált be sehol: sem Erdélyben, sem Jugoszláviában, — nem értjük, miért kísérleteznek vele?

A gyűlés végül elfogadott egy határozati javaslatot, melyben kimondotta, hogy a magyar egységénél fontosabb a keresztények egységes frontjának kiépítése.

*

A prágai kormány német felhívatalosa, a Prager Presse cikket közöl a kisebbségek védelméről a népligában abból az alkalomból, hogy Apponyi ismét felvetette a népliga legutóbbi ülészakán a kisebbségek hatályosabb védelmének kérdését, Galvaanscos litván delegátus pedig egyenesen javaslatot terjesztett be aziránt, hogy a kisebbségek védelmét tegyék általánossá, kiterjesztvén olyan államokra is, amelyeknek nincs kisebbségi szerződése. Miután megállapította a lap, hogy az Apponyi által felvetett módosítás ellentétben áll a kisebbségi szerződésekkel, minthogy a kisebbségek jogi értelemben nem felek a népliga előtt, a népliga alapszabályai szerint csak államoknak van szavazata a tanácsban, arra a méltán fából-vaskarikának nevezhető következtetésre jut, hogy az Apponyi és Galvaanscosokféle felszólalások éppen ellenkező eredményt fognak elérni, vagyis akarataikon kívül azt fogják eredményezni, hogy az illetők a kisebbségi védelem hatályosabbá tétele helyett az állami szuverenitás gondolatának bajnokaként fognak érvényesülni a nagy vitában. A lap szerint akkor, amikor a békeszerződések alkalmával különbséget tettek a kisebbségi védelem dolgában az államok közt, ezzel annak a gondolatnak adtak kifejezést, hogy az olyan államokban, amelyeknek rég bevált alkotmánya és intézményei vannak, nincs szükségük a kisebbségek védelmére. Ellenben nem volt biztosított az iránt, hogy az új, vagy megnagyobbodott államok kisebbségeiket olyan elbánásban fogják részesíteni, amely megfelel a jelen kor civilizációjának. Ezzel azonban azt a benyomást keltezték azoknál az államoknál, amelyekre a kisebbségi szerződéseknek csak átmeneti jelenségük van és ha majd az illető új államszervezetek elérik a régiéknél magasabb szintet, nem lesz szükség kisebbségi szerződésekre.

*

Az erdélyi szászok vezetőlapjában Siebenbürgisch Deutsche Tagblatban Plattner Hermann vezércikkét irt az erőszakos romanizálásról. »A kormányzótanács legszimpatikusabb cselkedete

volt — írja Plattner — amikor 1918-ban hatályon kívül helyezte a magyar helységnévtörvényt, amely azt rendelte el, hogy a hatóságok hivatalos ténykedéseikben kizárólag a helységek magyar elnevezéseit használhatják. A magyar törvénynevezési türelmetlenségét azonban jóval túlhaladja a belügyminisztériumnak az a legutóbbi intézkedése, mely megtiltja, hogy más, mint román nyelven adjanak ki a hatóságok okmányokat és folytassanak levelezést megánfelekkel. A rendelet 1923. és 1924. évekből származó régi utasításokra hivatkozik e pontnál és megismétli az adott rendelkezéseket. Eddig nem tudtuk, hogy ily rendeletet tényleg kiadtak. Arról értesültünk, hogy bizonyos állami hivatalokban megvan a hajlandóság csak románul közlekedni a felekkel, de nem tudtuk, hogy erre bizalmas utasításuk van. Ez nemcsak ellentétben van az állampolgárok természetes jogával,

amely megköveteli, hogy mindenkinek saját nyelvén intézzék ügyeit, hanem a még Erdélyben érvényes magyar nemzetiségi törvény 44. szakaszával is, amely azt rendeli el, hogy a hatóságok kötelesek az állam polgárainak beadványait saját nyelvükön elfogadni és a végzést ugyanekel saját nyelvükön kiadni. A legjellemzőbb és legsértőbb azonban a rendelkezés indokolása, ahol sajnálkozását fejezi ki a belügyminisztérium, hogy még mindig vannak tisztviselők, akik nem érzik e rendelkezés jelentőségét »amellyel mi« — mondja szövege szerint a rendelet — az állam életét gyorsabban romanizálni kívánjuk. Azt igazolja ez az idézet okmányszerűen, amit eddig is tudtunk: hogy legmagasabb politikai körökben a nemzetiségek tervszerű elromanizálására törekszenek. Még erőszakosabb eszközökkel és még nyitabban, mint akármelyik régi magyar kormány».

Lon-Ju-Liang tábornok elfoglalta Pekinget Japán mozgósította flottáját

Londonból jelentik: A lapok értesülése szerint *Kínában teljes erővel megindult a polgárháború.* A szovjetkormányval szövetséges *Lon-Ju-Liang tábornok a délkinai forradalmi csapatokkal megindult a főváros felé* és hosszabb harc után *elfoglalta Pekinget*, ahol kihirdették az ostromállapotot. A pekingi kormány tagjai elmenekültek a városból, akik visszamaradtak, azokat Lon-Ju-Liang tábornok letartóztatta. Peking elfoglalásának hírére Csang-Cso-Lin tábornok, aki az angol és japán kormányok támogatását élvezte, sürgősen *összegyűjtötte csapatait, hogy a fővárost visszafoglalja.* Az országban rendkívül nagy az izgalom és

biztosra veszik, hogy a polgárháború rövidesen egész Kínában fellángol.

A kínai eseményeket komoly aggodalommal figyelik az angol politikai körökben, mert Lon-Ju-Liang tábornok *esküdt ellensége az angol, japán és amerikai kapitalizmusnak* és ő volt az, aki az idegenellenes akciót vezette Délkínában. A fenyegető helyzetre való tekintettel a japán kormány már *mozgósította flottáját*, hogy ha szükség lesz rá, a japán alattvalókat megvédelmezhesse. Az angol kormány szintén parancsot adott a keleti kikötőkben horgonyzó hadihajóknak, hogy *sürgősen induljanak a kina vizekre.*

A jugoszláv-magyar közeledés terveiről nem tudnak Beogradban

Popovics Tihomir budapesti követ csak a bünösök kölcsönös kiadásáról szóló konvenció aláírását sürgette

Beogradból jelentik: A budapesti sajtó egyrésze az utóbbi napokban — mint a *Bácsmegeyi Napló* is jelentette — állandóan *jugoszláv-magyar közeledésről* ir feltűnést keltő cikkeket. Ezek a cikkek arról is tudni vélnek, hogy a magyar kormány és Popovics Tihomir budapesti jugoszláv követ között már bizalmas tárgyalások indultak meg és hogy Popovics követ beogradi utazása is ezekkel a tárgyalásokkal és az SHS királyság és Magyarország közti közeledés tervével van összefüggésben.

A Bácsmegeyi Napló beogradi munkatársa most illetékes helyen kérdést intézett aziránt, hogy mi igaz ezekből a hírekből. Munkatársunk azt a felvilágo-

sítást kapta, hogy Popovics Tihomir budapesti követ ötnapos szabadságát töltötte most Beogradban, ez alkalommal azonban nem volt szó ilyen messze menő politikai tervekről.

Popovics Tihomir csupán a *bünösök kölcsönös kiadásáról szóló konvenció aláírását sürgette a kormánynál* és ugyanebben az ügyben a beogradi magyar követ ugyancsak interveniált pénteken *Markovics Jovánánál*, a külügyminiszter helyettesénél.

Ebből a tényből eredhetett a budapesti lapok által közölt hír, hogy a két állam között bizalmas tárgyalások indultak meg a keleti paktumról és egyéb kérdésekről.

Megszüntetik a mezőgazdasági termékek kiviteli vámját

Az élőállatok exportvámjait is fel fogják függeszteni

Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottságnak a vámkérdések letárgyalására kiküldött abizottsága pénteken ülést tartott, melyen a kiviteli vámok kérdésével foglalkoztak. Az albizottság elhatározta, hogy a pénzügyi bizottságnak javasolni fogja, hogy *a mezőgazdasági termékek kiviteli vámját törölje.* Azt is elhatározták, hogy az élő állatok kiviteli vámjának felfüggesztésére tesznek javaslatot, a sertés vámjá kivételével melyre nézve az albizottság bizonyos korlátozásokat kíván felállítani. Az albizottság javaslata szerint sertés csak az esetben élvezzen kiviteli vámmentességet,

ha hatvan kilón felül van, ellenkező esetben csupán az angol fajtájú és a keverék fajtájú sertések *exportálásánál adjanak vámmentességet.* A hetven kilónál könnyebb sertések kiviteli vámját *harminc dinárban* fogják megállapítani.

Az albizottság ezenkívül kimondotta, hogy bizonyos faárakra is javasolja *a kiviteli vám felülgessztését.* Az ülés végén az ellenzék kérte az elnököt, hogy hívja össze a pénzügyi bizottság plénumát. A bizottság elnöke megígérte, hogy a kérés teljesíteni fogja és a pénzügyi bizottságot legközelebb ismét összehívja.

Elnökválasztás lesz Cseh-Szlovákiában

Masaryk nem életfogytiglani államfő

Prágából jelentik: A választási korteskedésen a klerikálisok és a nemzeti demokraták jelöltjei beledobták a népgyűléseken hangoztatott jelszavak közé *a közeledő köztársasági elnökválasztás* jelszavát és hangulatot igyekeztek teremteni Masaryk ellen. A jelszót a szocialisták is felkapták és plakátjaikon hirdetik, hogy erős szocialista többséget kell behozni a parlamentbe, mert csak ez biztosíthatja Masaryk elnök újabb megválasztását. Ebből a korteshadjáratból és plakátharcból tudta meg az ország közvéleménye, hogy az első elnökválasztáson *nem élete fogytáig választották meg a köztársaság elnökévé Masarykot.* A külföldön is az volt a hiedelem, hogy Masaryk élete végéig marad a köztársaság elnöke. A kérdés ugyanis úgy áll, hogy a köztársaság alkotmánya szerint senki sem lehet egymásután kétszernél többször a köztársaság elnöke, csak az első elnök, Masaryk élvezi azt a kiváltságot, hogy harmadszor is meg lehet választani.

Rupert

hazaárulónak mondja a Bethlen kormányt

A magyar nemzetgyűlés ülése

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteki ülésén folytatták a költségvetés vitáját. Láng János egységspárti a polgári házasságról szóló törvény eltörlését javasolta, majd Rupert Rezső tartott nagy beszédet, amelyben élesen támadta a kormányt.

— Az ellenzék — mondotta Rupert — a kormánypárt abszolútizmusával áll szemben. Az egész költségvetés nem egyéb, mint *lázadás a magyar nép ellen.* A kormány mögött nem áll a nemzet, ezért kénytelen kívülről hozni támogatást és így *hazaáruló lett.*

— A szomszédos államokkal kell szerződést kötni — folytatta Rupert — nem pedig azokkal, amelyekhez érzelmi kapcsolatok fűznek. A mostani rendszer mindenkinek megbocsát, Csicserinél is tárgyal, de az októbristáknak nem bocsát meg. Bethlen és a többiek is résztvettek az októberi forradalomban, de ők ezt önmaguknak megbocsájtják. *A kommunisták is visszatérhetnek az országba, csak Károlyi Mihály nem.* Az 1918. októberi események nem tekinthetők forradalomnak, csak annak a vákuumnak, amely a háború után támadt. Bárki került volna Károlyi helyére, ugyanugy járt volna, mint ő.

A kormány most közmvéledési intézményeket akar létesíteni a Károlyi-vagyonyból, holott abból a rokkantakat kellene földhöz juttatni.

Rassayt támadta ezután Rupert és többek közt a *Vorzimmer-ellenzék* vezérének mondotta.

Határozati javaslatot nyújtott be az esküdtbíróóság visszaállításáról.

Lendvai-Lehrer: Szeretne minket bőrtömbben látni.

Rupert: Önök a *vérengzések és pogromok politikáját követik és ezért a közvélemény önöket a becstelenség és gyilkosok közé számítja.*

Az elnök rendreutasította Rupertet, aki ezután befejezte beszédét.

Knaller Győző szocialista beszéde után *Rassay Károly* személyes kérdésben szólalt fel és védekezett Rupert támadása ellen. Kijelentette, hogy ő nem itéli el az októbristákat, de vannak köztük olyanok is, akik ezelőtt a kurzus vizein eveztek. A kommun alatt megmaradt hivatalában de ezt igen sokan megtették.

A gyűlés ezzel véget ért.

CIRKUSZ

Bell ünneplése

Az egyik: Na, hogy ez az Amerika! Na, hogy ez milyen...

A másik: Mongyamár, mongyamár, mongyamár! Milyen?

Az egyik: Micsoda méretek! Micsoda gigászi arányok! Micsoda kolosszális hogyhívjákok!

A másik: Mért van ugy oda? Minek áradozik? Mít föllengz?

Az egyik: Mert még életemben nem olvastam ilyen grandiózus ünneplésről, mint ezé a szegény Bell-é.

A másik: Az az izé, aki a telefont...

Az egyik: Pont az. Alexander Graham Bell, a világhírű angol fiziológus. Most volt halála harmadik évfordulója és Amerikában a halás emberiség erre föl lelkesen ünneplte.

A másik: Na és?

Az egyik: Áhitatosabban kérdezzem, atyámbátyám. Egy olyan igazi, tüzről-pattant amerikai stílusú lelkesedéssel nem lehet csak úgy foghegyről odavetni, hogy na és? Azt valahogy másképp kell megérdeklődni.

A másik: Hogyan?

Az egyik: Azt nem tudom. De biztos, hogy nem lehet ásitani közben. Vagy maga már látott hatmillió emberből álló deputációt?

A másik: Nem.

Az egyik: Na azért. Mert Bell özvegyét, aki Newyorkban él, ekkora küldetés közzöntötte fel. Igaz, hogy véletlenül rosszkor mentek, mert a Töpörtü Mary — így becézik az amerikaiak — épp el volt hazulról...

A másik: Bosszantó dolog.

Az egyik: De mennyire. Képzelmé csak el, hogy hatmillió ember egyszerre bosszankodik. Nálunk, Európában mindjárt forradalom lenne belőle. Ott ez semmi. Folytatták az ünneplést. Tudja, hogy hány üdvözlőlevelet kapott az özvegy? Hatmilliárdnegyszáznolcvankétfélfelháromszázötvenhárommilliószázötvenkétezerhatszázötvenötöt. Sejtí, hogy az mennyi? Különben miért sejtí? Annyi, hogy be lehetne velük teríteni a volt osztrák-magyar monarchia egész területét. Vagy van fogalma arról, hogy ha az üdvözlő táviratok szalagjait összeszerasztaná, mennyit tenne az ki? Talán hagyjuk a számot, elég, ha annyit mondok, hogy háromszor körül lehetne velük keríteni az egyenlítő mentén földünket. El tudja képzelni, hogy hány cikket irtak a megboldogult Bell-ről ebből az alkalomból, hogy halála évfordult, az amerikai lapok? Annyit, hogy az európai sajtóban a világháborúról sem jelent még több. Mit világháború? Még Landruról, Léderer Gusztávról és Leirer Amáliáról együttvéve sem.

A másik: Lehetetlen.

Az egyik: Amerikában semmi sem lehetetlen. A jeles Bell fényképét felvetítették a felhőkre. Amerikában semmi sem lehetetlen. A Marsba szikratáviróval megsürgönyözték a nevezetes évfordulót. Amerikában semmi sem lehetetlen. A banketten felolvasták a Marslakók következő válaszsürgönyét: »az oereg csibesz fogadja szivboel joevoc uedvoezletemet stop weisz elnoek.«

Amerikában semmi sem lehetetlen. Az asztalón ülő özvegy halás szavakkal köszöntö meg a szomszéd bolygó népének gyöngéd megemlékezését, amikor belépett a terembe a tizenkét fehérruhás szűz. Igazi fehérruhás szűzek...

A másik: Amerikában semmi sem lehetetlen.

Az egyik: Pont éjfélkor az Egyesült Államok valamennyi rádiója rágyújtott az angol királyhimmuszra, Bell tiszteletére. A telefonközpont öt percre beszüntette a kapcsolást, ezzel áldozott Bell emlékének. Coolidge kinevezte az elhunytat címzetes ezredesnek. A bélyeggyűjtők egyesülete megválasztotta tisz-

teletbeli bélyegnek. A cowboyok elnevezték róla a newyorki egyetemmet Bell-főiskolának.

A másik: Miért éppen a cowboyok?

Az egyik: Magának, ugylátszik, nem szimpatikusak a cowboyok. Mit akad fönn ezen? Mért ne adhatnának a szegény cowboyok is kifejezést valamilyen módon a nagy feltaláló iránt érzett kiváló tiszteletüknek és nagyrebecsülésüknek?

A másik: Vagy ugy. De tudja, mondok valamit. Ahogy így elbeszélte, valóban szép volt ez az egész ünneplés, nagystíliú, grandiózus, amerikai méretű. Azonban van dunsztja magának arról, hogy mennyivel jobban ünneplték volna ezt a Bellt, ha...

Az egyik: Elég! Hallgasson maga szentségtörő. Undorodom az ilyen örök-ké elégedetlen emberektől. Maga most azt akarja mondani, hogy mennyivel jobban ünneplték volna Bellt, ha a mikrofónt is feltalálja, amivel később Edison tökéletesítette az ő készülékét. Vagy azt veszi tőle rossznéven, hogy elmulasztotta kiagyalni a maga kedvéért a beszélő filmet. Vagy azért sajnálja le, mert nem épített repülő bérkaszárnya-

kat. Mi?

A másik: Szó sincs róla...

Az első: Önkegyed, Zalatnai F. Mór negyvenhárom esztendő s fűzfakereskedő kevesli, amit Bell zsenije produkált és...

A másik: De nem ezt akarom mondani...

Az első (egyre jobban belejön): Hát mit kellett volna még, hogy feltaláljon magának Bell? A fejszámoló padlófény-mázt? Az önműködő gőzpoloskát? A gyorstüzelő ruggyantát? A páncélos rakoncát? Legyen olyan szives, világosítson fel, mit mulasztott maga szerint el az a nyavalyás Bell, az a feledékeny állat, az a szórakozott vadgesztenye, mit?

A másik: Nézze, én csak azt akartam mondani, hogy mennyivel lékesebben és hálásabban ünneplém most az emberiség Bellt, ha egy szerencsés véletlen következtében...

Az egyik (közbeszól): Ha egy szerencsés véletlen következtében feltalálja... na mit?

A másik: ...ha egy szerencsés véletlen következtében nem találja fel a telefont.

Kötéláltali halált kér az ügyész a méregkeverő asszonyra

Elhangzottak a perbeszédék a becskerekai bűnpörben
A gyilkos asszonynak a börtönben viszonya volt egy fogházörrel

Kedden hirdeli ki az ítéletet a bíróság

Becskerekről jelentik: A Rélics-pör pénteki tárgyalásán az érdeklődés tetőpontra hágott. A közönség azt hitte, hogy a tanukihallgatások már befejeződtek és a perbeszédékre kerül sor. A bíróság azonban a tárgyalás megnyitása után újabb tanuk kihallgatását rendelte el.

Az előre elkészített szemfédő

Az újabban beidézt tanuk közül elsőnek Jovanovics Mládent, Rélics Milivoj volt iskolatársát hallgatta ki a bíróság. Jovanovics elmondta, hogy Milivoj betegsége alatt meglátogatta és ekkor észrevette az előre elkészített szemfédőt.

Az elnök: Biztos ez? Láttá?

A tanu: Igen. Meg is kérdeztem Rélicsnétől, hogy miért csináltatta meg előre, mire Rélicsné azt válaszolta:

— Ugyis meg fog halni a beteg.

A szembesítés alkalmával a tanu szemébe mondta a vádlottnak az annak idején köztük lefolyt beszélgetést, a vádlott azonban tagadott.

A bíróság a tanut megeskette.

A védő hamis tanúzással vádolt egy tanut

A bíróság ezután elrendelte a még korábban kihallgatott Jettics Milorád kereskedősegéd és Bene Leopoldina, Rélicsék volt alkalmazottjának szembesítését. A két tanu vallomása között ugyanis lényeges eltérés van, a szövegvasárlásra vonatkozólag. Jettics azt vallotta, hogy Rélicsné tizennégyezer dinár értékű szőnyeget vásárolt, amit Rélics ki is fizetett, de emiatt feleségével összeveszett. Ezzel szemben Bene Leopoldina azt vallotta, hogy Rélicsék nem vásároltak oly nagy értékben szőnyeget. A szembesítés alkalmával mindkét tanu megmaradt korábbi állítása mellett. A bíróság Bene Leopoldinát megeskette.

Dr. Osztovcics védő erre kérte a bíróságot, hogy Jettics ellen hamis tanúsáért indítson eljárást. Az ügyész ellenzte és azzal érvelt, hogy Jettics vallomását igazolják a Grünbaum-cég üzleti könyvei, csupán az összegben van némí eltérés. A bíróság a védő indítvá-

nya felett még nem határozott.

»Ez nem tárgyalás, hanem cirkusz...«

A védő ezután több új tanu kihallgatását kérte, de a bíróság a kérelmet elutasította, azonban az ügyész indítványára elrendelte a tárgyaláson meg nem jelent tanuk vallomási jegyzőkönyveinek a felolvasását, mire a vádlott izgatottan felugrott:

— Kérem azért jöttünk, hogy cirkuszt tartsunk, vagy tanukihallgatásokat? Ez nem tárgyalás, hanem cirkusz!

Az elnök rendreutasította a vádlottat.

Az exhumálás jegyzőkönyvei

A bíróság — amint a vádlott megnyugodott, elrendelte a három áldozat exhumálásáról felvett jegyzőkönyvek és a vegyvizsgáló intézet jelentéseinek felolvasását. A jegyzőkönyvek megállapítják, hogy mindhárom esetben mérgezés este fogorogt.

Több távollevő tanu vallomásának felolvasása után a délelőtti tárgyalás véget ért.

Életveszélyes tolongás belépőjegyekért

A tárgyalás folytatását délután fél háromra tüzi ki az elnök. A törvényszéki tárgyalóterem környékén valóságos népesödület van s szinte élet-halál harc folyik a terembe való belépésért. Becskerek izgalmas érdeklődése most a tárgyalás utolsó napjain nyilvánul meg a bűnpör iránt. Mindenki ideges. A közönség már meghozta ítéletét s ez az ítélet nem kedvező a vádlottra.

A délutáni tárgyalás azzal kezdődik, hogy megesketik Kurucski Ljubica tanut, aki kihallgatásakor nem tette le az esküt. Ezzel az elnök a bizonyítást eljárást befejezettnek nyilvánítja s átadja a szót a vádhatóság képviselőjének.

Makszimovics Szevetszláv kir. ügyész igen hatásosan felépített vádbeszédében hangoztatja, hogy ez a bűnügy két esztendő óta izgalomban tartja a közönséget. Csoportosítja a tárgyaláson történeteket s megállapítja, hogy szemtanut, a ki látta volna, hogy Rélicsné beadja a mérget az áldozatoknak, nem lehet ideállítani, azonban mérgezést nem szoktak tanuk előtt elkövetni.

A gyilkos asszony a fogházban viszonyt kezdett egy fogházörrel

Összehasonlítva Rélicsné bűnügyét a Carlier bűnüggyel és a Landru esettel. Rélicsné egy női Landru, akit ha idejében meg nem akadályoznak, ki tudja, hány életet pusztított volna el. A tárgyaláson kihallgatott tanuk s a vegyvizsgálat pozitív bizonyítékokat produkált.

A negyven éves élni vágyó asszonynak a hatvan éves fáradt férfival való házassága nem lehet szerencsés, különösen, ha az asszony olyan nagy természetű, mint a vádlott, aki a fogházban, ahol főbenjáró bűn gyanúja alatt le volt tartóztatva

viszonyt kezdett egy Zlatkó Petrov nevű fogházörrel

s ebben nem akadályozta meg a szigorú ellenőrzés és a becskerekai fogház mintaszerű rendje.

Megállapítást nyert, hogy Rélicsné közvetlenül férje halála után Novibecskére utazott s új frigyét akart kötni. A tanuvallomások igazolják, hogy mostohafiával szemben fennálló anyagi kötelezettségeitől akart szabadulni a vádlott azzal, hogy megmérgezte. Három ember halála terheli a vádlott lelkét, megölte a férjét Rélics Nikolát, a mostohafiát Rélics Milivojt és édes leányát Keglevics Zsófiát.

Mind a három gyilkosságot előre megfontolt szándékkal, anyagi okokból követte el, kéri a bíróságot, hogy a Btk. 278. §-ának alkalmazásával, amely a gyilkost kötélt általi halállal sújtja, hozza meg ítéletét

A védőbeszéd

A vádbeszéd elhangzása után dr. Osztovcics Zlatkó védő közel másfélórás beszédében igyekszik bizonyítani a vádlott ártatlanságát.

— Az ügyész — mondja többek közt — nem tudott produkálni bizonyítékokat sem a tárgyalás előtt, sem a tárgyaláson. A tanuvallomások kivétel nélkül pletykákon alapulnak és az újságok szenzációhajszása teremtett csak olyan hangulatot a vádlott asszony ellen, hogy ezeket a pletykákat sokan komolyan vették és mint igazságot adták elő a bíróságnak. Semmi pozitív bizonyíték nem merült fel arra nézve, hogy amennyiben valóban mérgezés következtében halt meg Rélics és fia Milivoj, a mérget Rélicsné adta be nekik. A tanuk legnagyobb része Rélicsék családi életéből kiragadott epizódokat színezték ki terhelően a vádlott ellen, de ezek a vallomások olyanok, hogy senki sem veheti lelkiismeretere Rélicsné elítélését, aki teljesen ártatlanul került a vádlottak padjára. A biblia szavait idézem: ne ítéltetek, hogy ne ítéltessetek. Az ügyész egyik főérve volt, hogy a vádlott az elhunyt mostohafia számára nagy temetést rendezett, hogy ezzel a gyanut magáról elterelje. Ezt a körülményt a védelem is használhatja, mert lehetetlen, hogy valaki, aki pénzért öl, az áldozatra költse nagyrészt annak a pénznek, amit megszerzett. Remélem, a bíróság felmenti Rélicsnét, mert: fiat justitia perea mundus!

Az elnök ezután megkérdi Rélicsnét, hogy van-e még valami mondanivalója. Rélicsné igent int és feláll:

— Mindig az volt a célom — mondja — hogy mostohafiámmal feledtessem azt, hogy apátlan-anyátlan, mert én is voltam árva. Tíz éves koromban elvesztettem a szüleimet. A kelleténél is enyhébben bántam Milivojjal, ha kért pénzt — és sűrűn kért — mindig adtam neki, vigyáztam rá, gondoskodtam róla, szerettem. Ha el akartam volna tenni láb alól, ahogy vádolnak, akkor ezt megtehettem volna már egész kicsi korában, nem vártam volna vele, míg férfivá nő föl. Ártatlan vagyok és kérem a fölmentésemet.

Az elnök ezután a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és kihirdeti, hogy az ítéletet kedden reggel nyolc órakor fogja a bíróság kihirdetni.

Zagrebot elöntötte az árvíz

A Száva két helyen áttörte a gátat — Emeletnyi magasságot ért el a víz — Egész házsorokat összeomlás fenyeget — Zagreb és Ljubljana közt megszűnt a vasuti forgalom
Katasztrofális árvíz Horvátországban és Boszniában

Szlavóniai városok viz alatt

Zagrebból jelentik: Horvátországot a több mint egy hét óta tartó állandó esőzés következtében árvíz-katasztrófa fenyegeti és az egyes vidékeken máris rendkívül komoly a veszély. A legsúlyosabb helyzetbe Zagreb került, ahol a Száva az utolsó huszonnégy óra alatt mástól méterrel emelkedett és jelenleg 420 centiméter magas a víz állása. Növeli a veszélyt az is, hogy a Zagreb közelében lévő hegyek patakjai is kiöntöttek, úgy, hogy pénteken már

valóságos tenger övezi a várost. Zagrebben a katasztrófa csütörtökön éjjel következett be. A folyó áradása következtében

a Száva ucca, valamint a környékbeli uccák viz alá kerültek, úgy, hogy a házak lakóit még az egy folyamán ki kellett lakoltatni.

A víz a hajnali órákban már a házak ablakáig ért. Mindenfelől rémült segítségkiáltások hallatszottak és a vak sötéttségben a kivonult katonaság és tüzoltóság teljesen tehetetlen volt. Csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a víz alá került házakból kimenteni az embereket.

A víz színén butordarabok és állati hullák usznak. A mentési munkálatokat csaknem lehetetlenné teszi az a körülmény, hogy

a Száva vize óránként tíz-husz-harminc centiméterrel emelkedik. Emiatt a felső városrészt kivéve, egész Zagrebot az a veszély fenyegeti, hogy víz alá kerül.

A katonaság még csütörtökön éjjel kocsikon beszállította a városba a Maximir-tó csónakjait és azok segítségével folytatja a mentési munkálatokat.

Víz alatt az Ilica

A Zagrebon keresztül folyó hegyi patakok, amelyek szintén megdagadtak, pénteken hajnalban elborították az Ilica nyugati részét, egészen a tűzvédelmi lakóanyagig, ahová csak az utáshidakon lehet eljutni. A városnak ezen a részén a villamosközlekedés is szünetel. A Cselska-uccában egy ház összedőlt, emberéletben azonban nem esett kár, mert idejében sikerült a lakókat kitelepíteni. Pénteken délelőtt

víz alá került a katonai repülőtelep és a villanygyár is.

Súlyos katasztrófa történt a város délnyugati részén, Vrdnik városrészben, ahol

a víz átszakította a védgátat. Nagyszámu katonaság és tűzvédelem vonult ki a gát betömésére, a víz azonban oly erővel rombol, hogy ez a munka sikertelenül végződött és így a Száva a legnagyobb gyorsasággal borítja el a várost.

Emeletekig ér az árvíz

A gát átszakadása következtében ebben a városrészben néhány óra leforgása alatt

emeletnyi magasságot ért el a víz. A földszintes házaknak már csak a teteje látszik ki itt-ott a vízből.

Egész házsorokat az a veszély fenyeget, hogy összedőlnek. A mentési munkálatok emberfeletti erővel folynak. Azt azonban ezideig még nem sikerült megállapítani, hogy a borzalmas katasztrófának vannak-e emberáldozatai.

Víz alatt a Száva-híd

A Zagreb közelében fekvő Hrnye községet, ahol a folyó szintén áttörte a gátat, teljesen ellepte a víz. A mentési munkálatokhoz Zagrebból rendeltek ki katonaságot. Az árvíz-katasztrófa ezen a

vidéken minden eddigi méretet felülmúl. Pénteken délelőtt

a Száva medre már egészen eltűnt és a folyó valóságos tengerré szélesedett.

A víz ellepte a Közúti-híd pilléreit. Az ár nagy mennyiségű fát és egyéb holmit sodort magával és így attól lehet tartani, hogy a hidnál torlasz képződik és a víz ereje elsodorja az egész hidat. A vasúti híd pillérei még látszanak, de szombatra valószínűleg be kell szüntetni a vasúti forgalmat a hidon.

Folyton emelkedik az ár

A várost körülvevő védőgátak alacsonyoknak bizonyultak. A víz ereje óriási és az ár tízenkét métert tesz meg átlag másodpercenként.

az egész helyőrség kivonult és a gátak javításán dolgozik, de alig remélhető a katasztrófa elhárítása.

A várostól délre az országutak is víz alatt vannak és a legelőkön rengeteg szarvasmarha elpusztult.

A város déli részén a víz az esti órákban már a Gradjanszki sporttelepig jutott.

A mentőknek összesen csak negyven csónak áll rendelkezésükre, úgy, hogy csak az emberélet mentésére kell szorítkozni, az ingóságokat a legtöbb helyen veszni hagyják.

Pénteken délután a víz két helyen ellepte a Savska csestat, úgy, hogy ezen a vonalon

a villamosközlekedést is be kellett szüntetni.

Az a veszély fenyeget, hogy ha ezt az utvonalat is ellepi az ár, Zagrebnak dél felé nem lesz semmiféle összeköttetése. A katasztrófát fokozza, hogy az egy hét óta tartó eső pénteken sem enyhült, sőt felhőszakadásszerű volt és a csatornahálózat nem bizonyul elégségesnek a víz elvezetésére. A felsőváros csatornái teljesen megteltek vízzel és egész zuhatok ömlenek az alsóvárosba, különösen az Ilicára.

A Száva-szabályozási hivatal péntek este kilenc órakor kiadott kommunikéje szerint még nem lehet kiszámítani, hogy a Száva mikor ért el kulminációs pontját, tekintve, hogy a szlovéniai szakaszon még emelkedés mutatkozik. A víz állás négy és fél méterre emelkedett. A kommuniké szerint remélni lehet, hogy a további emelkedés nem lesz olyan vehemens, mint az utolsó huszonnégy óra alatt, amikor a víz másfél métert emelkedett.

Iskolákban helyezik el a hajléktalanokat

Zagreb város vezetősége pénteken ankétot tartott, amelyen Heinzl polgármester, Grabarics főispán-helyettes és Uzun-Mirkovics hadosztályparancsnok is résztvett. Az ankéton megállapították, hogy

attól kell tartani, hogy szombatra a város egész déli része víz alá kerül.

A hatóság minden intézkedést megtesz a mentési munkálatok sikere érdekében. Eddig ötszáz hajléktalan család jelentkezett a hatóságnál, valójában azonban sokkal nagyobb a hajléktalanok száma

A hajléktalanokat az iskolákban fogják elhelyezni és ezért valószínűleg már szombaton az összes iskolákban megszűnik a tanítás. A hadsereg mozgókonyhákat bocsátott a város rendelkezésére és a hajléktalanokat a városma-

iorban élmezik. *Ptujból egy utászvezetődet irányítottak sürgősen Zagreba, hogy részt vegyen a mentési munkálatokban.*

Péntek délután Radics István bejárta az árterületet és utána a Radics-párt vezetősége ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a párt mindent elkövet az árvíz-károsultak gyors segélyezése érdekében

Sok helyen megszűnt a vasúti forgalom

A forgalmi viszonyokban teljes kha-

esz állt be. Nyugat felé és Ljubljana irányában huszonnégy órája szünetel a közlekedés.

Néhány vonatot próbáltak pénteken elindítani, azonban ezeket néhány óra múlva visszairányították. Ljubljana felől sem érkezett vonat Zagreba. Bécs és Ljubljana felé csak egy gyorsvonat közlekedik Karlovácon és Novomestón át. Keleti irányban is zavarok vannak a vasúti forgalomban és például a beogradi gyors, amelynek hat órákor kellett volna megérkezni Zagreba, még kilenc órákor se érkezett meg. Ugyancsak megszakadt a forgalom Zagreb—Varasd és Zagreb—Csakovac között is.

A nyílt pályán vesztegelnek a vonatok

A vidékről is árvíz-katasztrófáról érkeznek jelentések. Sunjon az elmúlt éjjel egy órákor a víz áttörte a vasutvonalat és elmosta a pályát. A teherforgalmat beszüntették, a személyforgalmat egyelőre átszállással bonyolítják le. A Kutina—Benovo közti vasutvonalon szintén beszüntették a forgalmat, ugyancsak Stubica és Oroslavje közt is.

A vonatok sok helyütt a nyílt pályán vesztegelnek és se előre, se hátra nem tudnak jutni.

Samoborban pénteken hajnalban óriási zivatar dühöngött. A megáradt Gradna patak kiöntött és

percek alatt elöntötte a várost. A lakosság közt pánik támadt, az emberek kétségbeesetten menekültek a házakból, melyek három méter magas vízben állanak.

Az áradás sok házat ledöntött. Karlovácon a külváros viz alatt áll. Az izgalom itt is leírhatatlan, mert a Kupa és Korana folyókból kiöntött hatalmas vízmenyiség újabb veszedelemmel fenyeget.

A Dráva is árad

A Dráva vize szintén rohamosan emelkedik. Varasdint komoly veszély fenyegeti. Több helyen a folyó kilépett medréből, de ezideig még nem okozott nagy károkat. A hatóságok minden intézkedést megtettek a veszély elhárítására.

Maribor viz alatt

Mariborban csütörtökön egész éjjel felhőszakadás volt, a folyók megáradtak és kiöntöttek.

A Kálvária-patak Mariborban egész városrészeket elborított.

Különösen a Villa negyed forog veszélyben. Az Alekszandrovói-uton a csatornákból feltört a víz és behatolt a házakba. A

Szent Illés-templomot az árvíz tönkretette.

Maribornál a Dráva negyvennyolc óra alatt két méterrel emelkedett.

Celjenél a Száva-folyó megáradt. Pénteken délelőtt víz alá kerültek a város mélyebben fekvő részei. Az elemi

iskolákat, a gimnáziumot, a közközházat viz vette körül. A celje—ljubljanai és a celje—maribori utak viz alá kerültek.

A vasúti közlekedés szünetel. A délutáni órákban a város villanygyárát is ellepte a víz, a gyár beszüntette üzemét, az egész város sötétségben van.

Ljubljana is árvíz-katasztrófa fenyegeti

Az áradások következtében Ljubljana is árvíz-katasztrófa fenyegeti. A külvárosban már kisebb tavak képződtek. Ha a folyók vizállása nem süllyed, akkor csak órák kérdése, hogy Ljubljana víz alá kerüljön.

A boszniai árvíz

Mint Beogradból jelentik, a boszniai árvíz-katasztrófa egyre nagyobb méreteket ölt. A megáradt folyók mindenfelé kiöntöttek és óriási károkat okoztak.

A Jadar-folyó pénteken elöntötte Pomirics és Pavia községeket, de harmincnyle kilométer hosszúságban víz alá került a Sabac-losnicai vasúti vonal is.

A forgalom természetesen szünetel. Az árvíz elöntötte az új valjevói országutat, amely teljesen járhatatlanná vált. Vradnicándl a víz elvitte a betonból készült vasúti hidat. Ezen a vidéken állatokban óriási pusztítást okozott az árvíz. Arról, hogy emberéletben is kár esett volna, még nem érkezett jelentés.

A szlovén néppárt a szlovén árvíz-károsultak sürgős segélyezését kéri

A szlovéniai árvíz-katasztrófa ügyében a szlovén néppárt klubja ülést tartott, amelyen megbízták Hohnyec és Krekl képviselőket, hogy az illetékes hatóságoknál járjanak el az árvíz-károsultak érdekében. A képviselők felkeresték Makszimovics Bózsó belügyminisztert, aki kijelentette, hogy a maribori főispánt utasította már, hogy kétszáz ezer dinár rögtönli segélyt utaljon ki a károsultak közt. Trifunovics Dusán hadügyminiszter, akinél a képviselők szintén eljárak, közölte, hogy az összes szlovéniai katonai garnizonokat felszólította, hogy vegyenek részt a mentési munkálatokban.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsme gyei Napló november 11-i, szerdai számának azt a példányát, amelyben a lap negyedik oldalán

Merényelet követtek el a fiumei pravoszláv templom ellen A beogradi olasz követség épületét katonaság őrzi

cikk címében a következő változás van

Merényelet követtek el a fiumei pravoszláv templom ellen Katonáság őrzi a beogradi olasz követség épületét

me galálta

Lukics Lázárné, Novi-Vrbas akinek az 500 dináros nyere ményt ma postautalványon elküldtük.

A Bácsme gyei Napló pénteki példányai közt két olyan lappé ldány volt, amelyben a negyedik oldal on a

Milyen elégtételt követel az olasz kormány Jugoszláviától? című cikkből hiányzik a következő alcim:

a horvátországi olaszellenes tüntetések miatt

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszo lgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappé ldányok közt szintén van két olyan lap, ami eltér a többitől.

Aki a Bácsme gyei Naplóra előfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyere mények kerülnek kisorsolásra.

KÉPES KRÓNIKA

•••

ADAKALÉT, A RÓZSÁK SZIGETÉT, a nagy magyar mesemondó legszebb regényének színhelyét, sötét veszedelem fenyegeti. Az erdélyi vegetáriánusok koronázatlan királya, Bicsérdy mester, szemet vetett Senki Szigetére. Az Adakalén élő muzulmánok ugyanis kivándoroltak, úgyhogy a gazdátlan sziget eladó. Bicsérdy ur ide akarja telepíteni híveit, valami romantikus emberi közösséget képzel el magának a javithatatlan erdélyi fantaszta, növényevők köztársaságát, ahol mindenki sárgarépán és spenóton tengeti életét száz évig. Mert ez az a terminus, amiért a peccenyés tál mellől oly nagy seregben

tódulnak hozzá az egyszerű emberek, gyomorhajosok, aggók és gyermekek. Mindenki fél a haláltól. »Oly szép az élet!« mondja az öregember és itt kell hagyni akkor, amikor végre megtanuljuk becsülni. Bicsérdy ígér tele szájjal: »az én módszerem mellett száz évig élhet mindenki!« És a jobbkezében egy marék füvet, a balban pedig egy statisztikai táblázatot tart, amely igazolja, hogy hus nélkül kétszer annyi ideig maradhatunk életben ezen a gyűlölt, egyetlen földön. A modern apostol mindig praktikus. Owen Róbert, a külön angol, aki megunt a hazug, gyilkos társadalmat, elment ki a messze tengerre és távol a civilizációtól, egy új államot alapított a matrózáival. Minden kényelmet, önállóságot megadott nekik és mégis — meghalt. Az emberek valóságos lázadásba törtek ki: nem kell a szabadság — mondták — inkább visszamegyünk rab-szolgának. És egyenként szökőstelek vissza Európába. Pedig nekik szabad volt húst is enni. A paradicsomot is azért unta meg az első emberpár, mert nagyon egyedül voltak. És ezért nem merünk hosszú életet jósolni Bicsérdy mester növényevő országának sem, a mely Matuzsálemeket akar tenyészteni. Szegény szigetcseke, ott minden gíz-gaszt lefognak legelni a hívek, akik gyűlölik a vadászt, mert lepuffantja a nyu-

lat, de arra nem gondolnak, hogy a rózsának épp úgy fáj, ha letépi és a kalarábanak meghasad a szíve, ha Bicsérdy ur belevájjja a fogait. Csak élnek majd napbanéző, meredt szemekkel a bokrok alján, őrzik az esztendőket, mint a zsupori a kincseit és a nagy, kelkráposztás ebédek után, ha unatkoznak, leülnek kérődni a folyó partjára, mint északi testvéreik, az iramszarvasok.

MENT AZ UCCÁN egy kis dühös ur, a kezében a legfrissebb keresztretjérvény-ujssággal és hangosan fejtett. Alig ért a Sztipics-féle vendéglő elé, a posta felől

jött egy legújabb típusu Ford-autó és szabályosan elűtötte. A pajslíában ürödtek a pneumatikái. A soffőr rémült arccal fékezett, de már hiába. Az áldozat a kerekek alatt fetrengett. A soffőr dadogva kérdezte:

— De az istenért uram, mért nem vigyázott?

A haldokló bosszankodva emelte rá törtfényű szemét:

— Hagyjon békét az ilyen buta kérdésekkel. Inkább azt mondja meg, mi ez: tizenhárom betűből áll és női tulajdonság?

A soffőr teljesítette a haldokló utolsó kívánságát és lázasan törte a fejét. Azután diadalmasan felordított:

— Megvan! »Az asszony ingatag!«

Az elgázolt utánaszámolta, majd lemondóan intett:

— Nem lehet. Ez tizenhat betű.

— Ja, de az ssz és az ny egynek számít a modern keresztretjérvénynél! — üvöltötte a soffőr.

— Az más — suttogta megkönnyebülten a haldokló és boldogan kiadta a lelkét.

(t. l.)

Agyonlőtték a szófiai polgármestert

Az elbocsájtott ezredes bosszúja

Szófiából jelentik: A bolgár fővárost egy újabb gyilkosság tartja izgalomban. Magyarev szófiai polgármester, aki fia Magyarev volt miniszterelnöknek és pétervári követnek, az uccán szembetalálkozott Tomov ezredessel, akit a városi fürdő eléről nemrégiben mozdított el a városi tanács. Az ezredes megállította Magyarévet, felelősségre vonta, majd előrán-

totta revolverét és a polgármestert szívenlőtte. A gyilkosság után Tomov maga ellen fordította a revolvert és öngyilkosságot követelt el.

A rendőrség megállapította, hogy Tomov bosszúból gyilkolta meg a polgármestert, mert azt hitte, hogy ő menesztette a városi fürdő eléről. A meggyilkolt Magyarévet a város költőségén szombaton fogják eltemetni.

A Rákosi-pör tárgyalása szombaton kezdődik

Statáriális bíróság ítélik a budapesti kommunista összeesküvők fölött

Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék elnöke váratlanul úgy intézkedett, hogy Rákosi Mátyás és társai ellen a statáriális tárgyalást már szombaton tartásuk meg. A tárgyalás két napig fog tartani, Langer Jenő törvényszéki elnök elnökléte alatt. A vádat Miskolczi Ágost ügyész fogja képviselni.

A vádlottak padjára kerülnek: Rákosi Mátyás, Weinberger Zoltán, Őri Károly, Tóth Károlyné, Haman Kató és Göögös Ignác, akiket az ügyészség lázadásra irányuló szövetkezéssel

vádol.

A tárgyaláson a bíróság elsősorban azt a kérdést fogja tisztázni, hogy fennforog-e a lázadás esete és az ügyben illetékes-e a statáriális bíróság. Amennyiben a statáriális bíróság kimondaná illetéktelenségét, akkor Rákosiék rendes bíróság elé kerülnek, még pedig a gyorsított eljárás alapján ötös tanács elé. Ha a statáriális eljárás alá vonják a vádlottakat, akkor háromszor huszonnégy óra alatt meg kell hozni az ítéletet és így a bíróság vasárnap is tárgyalni fog.

Dobra került falvak

Az adóstatárium koldusbotra juttatja a topolai járást

A topolai járásban pár nappal ezelőtt a pénzügyi hatóságok intézkedésére megkezdtek az adóvégrehajtásokat. A végrehajtási eljárást fogantató közegek első stációja Fehetics község volt, ahol a vagyon-, jövedelmi- és hadinyereségadó-hátraiék az eredeti kivétel alapján tíz millió dinárra rug. Ezt a horribilis összeget, amely a többi községekben sem kevesebb, a legkiméletlenebbül hajtják be és az eddigi hatósági figyelemzetésekből következtetve, mindenkinél, aki nem tud fizetni, rövidesen árverést is tartanak.

A topolai járás lakossága, amelynek adója a Vajdaság területén kétségtelemül a legmagasabb, mélyeséges megdöbbenéssel néz a bekövetkező események elé. Az érdekelt községek adófizető polgárai arra hivatkoznak, hogy ők felebezéseket adtak be és többször megígérték nekik, hogy felebezéseik elintézéséig semmiféle argumentumot elto-gadni, adófizető polgárokat meghallgatni és termés és egyéb jövedelmi források adatait tekintetbe venni. A járás lakossága, miután meggyőződött arról, hogy a kivető bizottság úgy viselkedik, mintha kötött marsrutával dolgoznék, küldöttségeket menesztett a járás radikálispartú képviselőihez s az ő közbenjárásuktól kért védelmet. A képviselők,

akik maguk is belátták, hogy az adóki- vetés sem nem méltányos, sem nem igazságos, tényleg intervináltak is és ennek tulajdonítható, hogy a pénzügyminiszter Nikolics központi inspektort küldötte ki a revízió megejtésére. Az inspektor a járásba való leutazásakor már befejezett tényeket talált, amennyiben akkorra befejeződtek a kivetések s a járás lakosságát kilencven millió dinár összegű hadiadó terhelté.

Az inspektor revíziójához fűződött remények keserves csalódást okoztak.

Nikolics inspektor nem tett semmiféle halasztó intézkedést, alig hallgatta meg az adózókat, percekig időzött csak a községekben és utána rögtön tovább autózott.

Radonics Jován dr., a kerület képviselője, akit az inspektor működéséről informáltak, legutóbbi beszámoló beszédében megemlítette, hogy teljes tudatában van a lakosság súlyos sérelmeinek, s hogy a pénzügyi inspektor ténykedésével nem látja ezeket orvosoltnak.

A lakosság ezután arra számított, hogy komoly intézkedések következnek.

Az adófelbontás rejtelméi

Októberben újabb ígérlet következett. Olyan hírek hangzottak, hogy azoknál, akik az adójukat megfelebezik, a felebezés elintézéséig nem fogantatosítanak végrehajtást. A felebezés időpontját igen sokan elmulasztották, de még mindig tekintélyes volt azoknak a száma, akik az adóki- vetés ellen felebezést adtak be.

A felebezések nem sokat használtak, mert sehol sem mérsékeltek az adókat. A felebezések elbírálásánál megtörtént az a szabálytalanság, hogy a felebezési bizottság elnöke és a korábbi kivétési bizottság elnöke egy és ugyanaz a személy volt. A felebezési bizottság elnöke pedig nem dezavualja

az adóki- vető bizottság elnökét — önmagát.

Mozgósítják a dobosokat

A főlebezési tárgyalások még javában folynak, ez azonban ugylátszik, az ígéretek dacára sem akadályozza meg a végrehajtásokat. Dobosokkal és a szükséges egyéb apparátussal vígan folyik a kilencven millió dinár behajtása. A végrehajtás és árverés költségei csak szaporítják a kilencven milliót és a topolaiak terheit.

A dobra került községek már beleuntak a deputációzásba és ígéretekbe és felebezések szövevényeibe, pedig ha a kilencven milliót most valóban behajtják, az egész járás népének nem marad egyebe, mint a koldusbot. Ezt talán meghagyja számukra az adóvégrehajtó. (m. a.)

Vérbefulladt végrehajtás

Amikor a falu becsülete forog kockán

Miskolcra jelentik: Dr. Flóra Lajos miskolci ügyvéd és Tinka Agoston végrehajtó Sajónémetiben végrehajtást akartak fogantatosítani, a falu népe azonban fégyveresen akadályozta meg a törvényes eljárást. Amikor az ügyvéd és a végrehajtó a falu széléhez értek, kapával és kaszával felfegyverezett tömeg állta el utjukat.

— Szegényt akarnak hozni a falara? — kiáltották az izgatott emberek. Ide tizenkét év óta nem merte betenni végrehajtó a lábát — azzal többen az ügyvédre rohantak, mire a végrehajtó látva a fenyegető veszélyt, idejében elmenekült.

Az ügyvéd védekezésül revolvert rántott és belelőtt a tömegbe. Hárman nyomban véresen estek össze. A lövések után az ügyvéd is menekülni akart, de a dulakodás közben szenvedett sérülései erősen véreztek és a sok vérvesztéségtől elgyengülve, összeesett. Az ügyvédet szorult helyzetéből a csendőrség mentette meg. Nyomban megindult a nyomozás, amelynek során harminc embert letartóztattak. A letartóztatott emberek azzal védekeznek, hogy a falu becsületét akarták megvédeni. Azzal érveltek, hogy Sajónémetiben eddig csak egyszer volt végrehajtó, amikor egy gazdátlan tehenet árvereztek el.

A novisadi leányvásár

A rendőrség kommunikéje a bünpörről

Novisadról jelentik: A kiskoru leányok megrontása ügyében a vizsgálat tovább folyik az ügyészségen s a leányiskola igazgatósága se fejezte még be a nyomozást. Az ügyel kapcsolatban a novisadi rendőrség Mihaljdzsics Stanoje főkapitány aláírásával a következő kommunikét tette pénteken közzé:

— Azokkal a szenzációs hírekkel kapcsolatban, amelyek Itteni iskoláslányok csábítgatására vonatkoznak, a rendőrség a következőket jelenti ki: A novisadi rendőrség névtelen fejelentés alapján letartóztatta Meller Mária futtaki lakost, akit azzal gyanúsítanak, hogy beteges hajlamu férfiak részéről történt anyagi ellenszolgáltatás fejében kiskoru lányokat csábított el. A letartóztatottakat átadtuk az államügyészségnek a további eljárás végett. Ezzel az ügyel kapcsolatban az egyik leányiskolában szigoru vizsgálat indult meg, mivel úgy látszik, hogy Meller Mária megkísérelte, hogy ennek az iskolának két leányövendékét is elcsábítsa. A dolgok eddigi állása szerint megállapítható, hogy ezeknek a beteges hajlamu embereknek csak elszigetelt kísérleteiről van szó, amelyeknek nem lehetnek súlyosabb következményei a leányiskola növendékeinek erkölcsére és biztonságára.

HIREK

Romeó a háztetőn

Romeó kisbéres volt egy külvárosi gazdánál és az uccában hatodik ház jobbra, beleszeretett Trézsiébe, a szabómesterék cselédjébe. A szerelem kölcsönös volt, a külvárosi Julia sűrűn fogadta hódolóját, de csak titokban és vacsora után, amikor a szabómesterék már lefeküdtek. Mert Trézsiére roppant vigyázott a kövér nagysága, őrizte minden szélről és naponként százszor a szívére kötötte, hogy legényt ne engedjen a házba, mert rögtön kiteszi a szűrét legényestül. A virágnak azonban megtilteni nem lehet, ahogy a költő dalolta, Trézsi csak beleesett a külvárosi Romeóba, aki addig fűtyürészett az ablak alatt, míg Trézsi szívé ki nem fűtyült a helyéből. A többi már ment magától. A kisbéres és Trézsi naponta találkoztak. Trézsi a kapuba várta a mokány külvárosi Romeót, akivel suttyomba belopdzták a konyhába, ahol először nekiesetek a maradéknak és a nagysága dunsztosainak, aztán csókolóztak, ölelgettek egymást — egyszóval igen jól érezték magukat. A vizit eltartott mindig este pontosan tíz óráig, a kisbéres csak eddig maradhatott, mert a szabómester, aki ilyen tájban jött haza rendszerint a kávéházból, kiméletlenül becsukta a kaput, kulcsal pedig szegény Trézsi nem rendelkezett. Így ment ez egész a múlt estéig, amikor a kisbéres és Trézsi a nagy enyelgésben megfedkeztek magukról és csak akkor ijedtek föl, mikor a kakukóra már szabályosan elverte a tizenkettőt. Jesszus Mária — sikoltott Trézsi — az ur biztosan becsukta a kaput, most hogy mész ki? Ám Romeó nem esett kétségbe, ha a kapun nem lehet kijutni, kimegy ő a szomszéd ház tetejére. Ez csak nem probléma. És már le is rugta csizmáját, mászott föl a tetőre; a nád ropogott a lába alatt és a hóf kajánul mosolygott. Főnt a kéménynél volt már, amikor a krach beütött. Véletlen a szomszéd udvaron egyszerre megjelent egy árnyék és torkaszakadtából elkezdett ordítani: rablók, segítség! A kisbérest hirtelen előntötte a verejték. Mert ha visszacurukkol, a szabómesterék fülélik le, a szomszéd udvaron pedig már ott nyüzsgött az egész háznép harciasan, ki fejszével, ki botokkal és éktelenül szidták, mint a jégesőt. — Gyere le bitang, mert kiverem a szemedet — bögte az egyik lakó és a hatalmas sodrófát vézsen meglóbálta a levegőben. A szegény külvárosi Romeó el volt veszve, már csak arról lehetett szó, hogy békét ajánl fel, talán elfogadják a harcias szomszédok. Leszolt hát a kémény mellől: »Mit akarnak, nem vagyok én rabló, én ikszipzilón kisbéres vagyok, hát nem ismernek«. De a háznép kételkedett, nem hitt a kisbéresnek, aki erre formális védőbeszédet vágott ki. Ez hatott. A házbeliek rövid tanakodás után biztosították, hogy nem lesz bántódása, csak jöjjön le. A kisbéres fogvacogva engedelmeskedett és bártortalanul leugrott a zsindegyről. De még földet sem ért a lába, jobbról-balról megragadták. Valaki meggyújtotta az öngyújtóját és arcába világított. A kisbéresnek ártatlan képe volt; semmi kétség, tisztességes szándékai vannak. Az biztos, hogy nem a Wertheim-kasszát akarta kifurni. Szerelemben utazott. A házbeliek megnyult arccal vették tudomásul, hogy rabló helyett egy poruljárt Romeót fogtak. Romeót — pucéran. »Ez magánügy« — gondolta mindenki. És undorral otthagyták. (x.)

— **Miniszteri inspektor látogatása a subotici iskolákban.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében Koszupics Nikola közoktatásügyi miniszteri inspektor szuboticiára

érkezik, ahol felül fogja vizsgálni az iskolák működését. Szuboticiáról Szomborba, Becskerekre, Kikindára fog menni a miniszteri inspektor.

— **A temesvári apostoli adminisztrátor Becskereken.** Becskerekéről jelentik: Pacha Ágoston temesvári apostoli adminisztrátor Fiedler István vikárius apátkanonok kíséretében Becskerekre érkezett Rodics Rafael beogradi érsek meglátogatására. A két főpap egy-két napot tölt Becskereken.

— **Hibaigazítás.** Legutóbbi számunkban beszámoltunk azokról a kitüntetésekéről, amelyekkel Ófelsége a szuboticiai kiállítás körüli érdemeket jutalmazta. Az erről szóló híreinkbe sajnálatos sajtóhiba csuszott be. A hibás passzus helyes szövegében így hangzik: A király Gyorgyevics Dragoszláv szuboticiai főispán nejét, továbbá Manojlović Dusan gyárigazgatót stb. a Szent Száva-rend ötödik osztályával tüntette ki.

— **Becskerek november 17-én ünnepli a szerb hadsereg bevonulásának évfordulóját.** Becskerekéről jelentik: Becskerek város november 17-én ünnepli meg a szerb hadsereg bevonulásának hetedik évfordulóját. Ez alkalomból a városban állomásozó 27-ik gyalogezred szlaváját is megünnepli.

— **A moszkvai sakkverseny harmadik fordulójára.** Moszkvából jelentik: A moszkvai nemzetközi sakkverseny harmadik fordulójában Tartakover győzött Gevenszki ellen és Verlenszki—Suberov ellen. Remis lett: Capablanca—Grünfeld, a Lasker—Romanovszki partiet pedig nyolc órai küzdelem után félbeszakították. A verseny állása: Boguljubov, Rubinstein 2½, Marsall 2 (1), Tartakover 2, Grünfeld, Rabinovics, Romanovszki 1½ (1), Bogabiresuk, Capablanca, Jatev 1½, Torre 1 (1), Löwenfisch, Réthy, Verlinski 1, Spielmann ½ (2), Lasker, Grünfeld, Gotthilf ½ (7), Sotimirski, Semis ½, Sebarev 0.

— **Az osztrák monarchisták a köztársaság ünnepén üdvözölték Ottót.** Bécsből jelentik: Az osztrák monarchistapárt hivatalosan tudatja, hogy a köztársaság megalapításának tegnapi évfordulóján táviratban fejezte ki hódolatát Ottó császár iránt. A távirat, amelyet Lequeitoba küldtek, így hangzott: »A nagy gonoszság hetedik évfordulóján alattvalói hódolattal üdvözli Felsőgedet az osztrák állami párt Kuno Hoinigg utján«.

— **A noviszadi pénzügyigazgatóság betörője.** Noviszadról jelentik: Megirtuk annak idején, hogy Lukics Sztevan, a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság szolgálja ezévi június hó 13-án kiszedte a pincében levő pánccélterem nagy vasajtájának csavarjait, kiemelte a külső ajtót és a belsőt alkulccsal kinyitotta és ilyen módon a pánccélterem tresszorjaiból tizenegyezer dinárt lopott el. Amikor látta, hogy a betöréssel nem őt gyanúsítják, augusztus 16-án ugyanilyen módon megismételte a betörést és ekkor már huszonegyezer dinárt lopott el. Június 30-án egy amerikai íróasztalt tört fel és onnan ezernegyszáz dinárt lopott el. A noviszadi államügyészség pénteken vádiratot adott ellene. A törvényszék a fő tárgyalást december elsejére tűzi ki.

— **A noviszadi vendéglősök leszállították az árakat.** Noviszadról jelentik: Mihajlović Stanoje rendőrfőkapitány pénteken magához kértette a noviszadi vendéglősöket, hogy az élelem árainak leszállításáról tárgyaljon velük. A vendéglősök kijelentették, hogy az új, olcsóbb ételárak jegyzékét a jövő héten fogják betervezni. Szárnyas, az eddigi 25 dinár helyett 19 dinárba fog kerülni és hasonló arányban csökkentik a többi husárakat is.

— **Az angorai jugoszláv diplomáciai delegátus Beogradban.** Beogradból jelentik: Zsivkovic Trajan, az SHS királyság diplomáciai delegátusa az angorai kormánytól, a napokban Beogradba érkezik és a külügyminiszternek jelentést tesz a törökországi helyzetéről.

— **Kun Béla szülei Bécsbe költöztek.** Bécsből jelentik: A magyar tanácsköztársaság fejének, Kun Bélának a szülei eddig Erdélyben laktak, ahol a volt diktátor atya mint községi jegyző működött, míg a románok fel nem függesztették. Kun Béla atya, aki hetven éves öreg ember, most Bécsbe költözött s rövidesen követi oda a felesége is. Kun Béla már meg is látogatta Bécsben édesapját, akit ezt megelőzően évekig nem látott. Az osztrák hatóságok nem támasztottak semmi nehézséget Kun Béla beutazása elé.

— **Sulyos testi sértésért tizennégy-napi fogház.** Noviszadról jelentik: A szuboticiai sértéspercon 1921 július 11-én Vukovic Lázár és Milenkovic Grga sértéskezeskedők piacra hozott sértései összekeveredtek és amikor Vukovic fia az apja sértéseit ki akarta választani, Milenkovic a fiura támadt és összeverte. Vukovic Lázár szorongatott helyzetben levő fia segítségére sietett és bottal úgy vágta fejbe Milenkovicot, hogy az eszméletlenül terült el és hetekig nyomta az ágyat. A szuboticiai kerületi törvényszék sulyos testi sértésért tizennégy napi fogházra ítélte Milenkovicot. A noviszadi felelőbírói bíróság pénteken helybenhagyta az ítéletet. Milenkovic semmiségi panaszt jelentett be.

— **Egy évi fogházra ítélt rendőr-örmmester.** Noviszadról jelentik: Mutibarics Gyura begecsi községi rendőr-örmmester régóta haragosa volt Stakics Lázár begecsi asztalosnak és amikor egy éjjel meglátta Stakicsot a kocsmában, belekötött és amikor Stakics a kötekedő rendőr-örmmestert ellökte magától, Mutibarics kardjával életveszélyesen megsebesítette. Stakics kést rántott és Mutibaricsba szurta, mire a rendőr-örmmester parancsot adott Petrov Vajko rendőrnek, hogy szurja le Stakicsot. A rendőr teljesítette a parancsot és Stakics karját szurta át. A noviszadi kerületi törvényszék Gomirac-tanácsa pénteken Mutibarics Gyurát egy évi fogházra és hivatalvesztésre ítélte, míg Petrovot és Stakicsot felmentette. Mutibarics és az ügyész felebbezett.

— **Tébolydába tévedt egy róka.** Londonból jelentik: Walesben nagy hajtóvadászat volt és a kopók elől egy fölvert róka egyenesen az állami tébolyda kertjébe menekült, amelyben mintegy beteg végezte reggeli sétáját. A vadászok is követték a rókát a tébolyda kertjébe menekült, ahol mintegy négyszáz amiben most már a betegek is résztvettek. A hajtsza hosszú volt és izgalmas, mert a tébolyda parkja igen nagy, végre is a kopók a falhoz szorították és az elmebetegek bekerítették a rókát, amely szákmányul esett. A vadásztársaság a róka farkát a tébolyda igazgatójának ajándékozta, az elmebetegek pedig ovációt rendeztek a vadásztársaságnak.

— **Meghalt a budapesti családi dráma áldozata.** Budapestről jelentik: Pénteken délután kétnapos szenvedés után a Pajor-szanatóriumban meghalt Jakobhdzy László Máv. ellenőr, a Tükör-uccai családi dráma áldozata, akit tőle különváltan élő felesége három revolverlövessel sebesített meg. A rendőrségen fogantatott tanukihallgatások szerint a gyilkos asszony nagyon jó feleség volt, aki azóta, hogy férje elhagyta, a legnagyobb nyomorban élt és már hetek óta hangoztatta, hogy öngyilkos lesz. Az asszonyt átszállították már az ügyészségre, amely erős felindulásban elkövetett emberölés címén emel vádat ellene.

— **A noviszadi közigazgatási bizottság ülése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi közigazgatási bizottság pénteken délelőtt tartotta rondes havi ülést. Az egyes ügyosztályok előadói az ülésen beszámoltak a múlt hónapban történt közigazgatási, közrendészeti és közegészségügyi eseményekről.

— **Pártgyűlés pofozkodással.** Djakovórol jelentik: A napokban a Radics-párt kerületi közgyűlést tartott Djakovón. A közgyűlés szónokait a hallgatóság egyik tagja, Pavacsics Antal állandóan közbeszólásokkal zavarta. Devcsics Dragán elnök többször rendreutasította a közbeszólót s a rendreutasításokból parázs verekedés támadt az elnök és Pavacsics között, amit az elnök úgy intézett el, hogy ott a gyűlésen annak rendje-módja szerint felpofozta a közbeszólót. A djakovói Radics-párt szolidaritást vállalt elnökével s a jelenlévők követve az elnök példáját, szintén megpofozták Pavacsicsot, aki összeverve hagyta el a gyűlés színhelyét.

— **Exhumálják a hét év előtt meggyilkolt palánkai asztalost.** Noviszadról jelentik: A szuboticiai törvényszék vizsgálóbírája — mint már jelentettük — hét évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság miatt letartóztatta Gyorkov Petar földművest és mivel ügyének tárgyalására a noviszadi törvényszék illetékes, átszállította a noviszadi ügyészségre. Pénteken a noviszadi vizsgálóbíró az ügyészség előterjesztésére elrendelte a hét év előtt meggyilkolt Gärtner István bácska-palánkai asztalosmester holttestének exhumálását, ami november 30-án fog megtörténni.

— **Három évi fegyházra ítélt születő.** Noviszadról jelentik: Jäger Krescencia starifutaki születő Jovics Szmilja beocsini és Boca Mária starifutaki leányoktól tiltott műtétet hajtott végre. Boca Mária néhány nappal a műtét után vérmérgezésben meghalt. A noviszadi kerületi törvényszék 1923 június 19-én Jäger Kresceniát egy évi fegyházra, Frei Veronát, mint büntársat egy havi, Jovics Szmilját pedig két havi fegyházra ítélte. Az ügyész felebbezése folytán a noviszadi felelőbírói bíróság pénteken három évi fegyházra emelte fel Jäger Krescencia büntetését, míg az elsőfoku ítélet többi részét helybenhagyta. Jäger Krescencia és a főügyész is semmiségi panaszokat jelentettek be.

— **Manne Siegbahn kapta a fizikai Nobel-díjat.** Stockholmból jelentik: A svéd tudományos akadémia elhatározta, hogy az 1924. évi fizikai Nobel-díjat Manne Siegbahn uppsalai egyetemi tanárnak ítéli oda. A Nobel-díjért őt jelölt versenyzett: a svéd Siegbahn, a német Fajant, müncheni professzor, aki a rádióaktivitás kutatása terén szerzett eredményeket főképpen az elemek izotópiájának megállapításával, azonkívül az angol Kape, a dán Bjerre és a norvég Wegard. Manne Siegbahn, a fizikai Nobel-díj nyertese, a Röntgen-spektroszkóp konstruálásával tette híressé a nevét. Az angol Brag — apa és fia — voltak azok, akik először foglalkoztak Röntgen-spektrográfiával. Az ő kutatásukba kapcsolódik bele Siegbahn munkája. Siegbahn volt az, aki rendszeresen kiépítette ezt az egész tudományágat. A Röntgen-spektrográfia terén egész külön eljárásai vannak. Neki sikerült először nagyon puha Röntgen-sugarak spektrumát előállítani, ugynevezett vacuum-spektrográfiát. Ennek az eljárásnak és készüléknek különösen nagy jelentősége van az elemek fizikájában, az elemek természetes rendszerének kiépítése terén. Siegbahn professzornak kutatásairól tavaly jelent meg egy világszerte feltűnő keltő munkája német nyelven.

— **A letartóztatott zagrebi egyetemi hallgatók táviratilag üdvözölték a királyt.** Zagrebból jelentik: A zagrebi egyetemi sztrájk tovább tart. A rendőrség az esetleges rendezések megakadályozására háromszáz rendőrt helyezett állandó készenlétebe. Rendőrök őrzik az olasz konzulátus épületét is. A diákok minden délelőtt összegyűlnek az egyetem előcsarnokában a gyász jeléül fekete kokárdákat tűznek a gomblyukákba és hazafias dalokat énekelve vonulnak fel az utcán. Kínos feltűnést keltett a sztrájkolók között az a hír, hogy a Radics-párti ifjúság kivált az akcióból. A sztrájkolók pénteken a következő szövegű táviratot intézték a királyhoz: „Félség, a börtönben ülő hazafias ifjúság üdvözli királyát. A letartóztatottak nevében: a pártközi bizottság.”

— **A belga községi választások.** Brüsszelből jelentik: A belgiumi községi választásokon a katolikusok 319 mandátumot kaptak, a szocialisták 245, a liberálisok 107, a kommunisták 8 és kisebb pártok 3 mandátumot szereztek.

— **Cuza három milliós követelését elutasította a bukaresti közigazgatási bíróság.** Bukarestből jelentik: Cuza antiszemita vezér három milliós keresetet adott be a közoktatásügyi minisztérium ellen azért, mert Anghelescu felüggesztette egyetemi tanári állásától. A keresetet a közigazgatási bíróság pénteken elutasította. Az elutasítás hírére az egyetemi hallgatók tüntetéseket rendeztek.

— **Painlevé pénzügyi javaslatai.** Párisból jelentik: Hogy a kormány pénzügyi javaslatai hamarabb keresztülmenjenek, Loucheur elhatározta, hogy visszavonja külön javaslatait. Arra számítanak, hogy a kormány szanalási tervét a kamara nagy többséggel fogja megszavazni. A szocialista párt felhatalmazta képviselőit, hogy a Painlevé-javaslat mellett szavazzon az esetben, ha a párt külön javaslatának nem lehet többséget szerezni.

— **Titkos szervezkedés miatt husz embert letartóztattak Németországban.** Berlinből jelentik: Az allensteini kormányzói kerületben két birtokon mintegy husz embert letartóztattak, akik egy titkos szövetségnek tagjai.

— **Amerika megünnepelte a fegyverszünet évfordulóját.** New-yorkból jelentik: Amerikában csütörtökön, a fegyverszünet évfordulónapjának megünneplése alkalmából délelőtt tizenegy órakor minden tevékenységet két percre megszakítottak.

— **Tűz Csókán.** Szentáról jelentik: Belics István csókai lakos háza kigyulladt és teljesen leégett. A kár hatvan-ezer dinár.

— **Elítélt komlótolvajok.** Gál József kiskőrösi és Linják Ferenc mohácsi hajókormányosok az egyik uszályról 1923 szeptember 5-én két zsák komlót loptak el és azokat potom áron eladták Glozánban Kolarski Pája nestini és Tirl Péter szatrapalánkai gazdáknak. A noviszadi kerületi törvényszék a két kormányost lopás, a két gazdát gazdaság miatt hat-hat havi börtönre ítélte. A noviszadi felelőbíró helyben hagyta az elsőfokú ítéletet. Az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be.

— **Hat havi fogházra ítélte szélhámós.** Noviszadról jelentik: Zvehanovics Pája szuboticei lakos múlt évi december 3-án a városi adóhivatal előtt megszólitotta Poljakovics Grga gazdálkodó feleségét, aki épp adót akart fizetni és felajánlotta neki, hogyha 300 dinárt kap, elengedtetí egész adóhátralékát. Az asszony át is adott 300 dinárt, de amikor az adóját újra követelték, feljelentette a szélhámóst, akit a szuboticei kerületi törvényszék csalás miatt hathavi fogházra ítélte. A noviszadi felelőbíró helyben hagyta az ítéletet. Zvehanovics semmisségi panaszt jelentett be.

— **Halálos orvosság.** A szuboticei kerületi törvényszék 1924. június 30-án vonta felelősségre Djakov Nata turszkanizsai asszonyt, mert 1924. márciusában Radakovics Milica turszkanizsai leánynak olyan orvosságot adott be, a melyet magzatelhajtásnál szoktak alkalmazni. Az orvosság megölte a szerencsétlen leányt. A törvényszék elfogadta Djakov Nata védekezését, hogy más célra adta az orvosságot és csak gondatlansággal ítélte el két havi fogházra a javasasszonyt. Az ítéletet a felelőbírói bíróság csütörtökön jóváhagyta és mert az ügyész sem felebbezett, az ítélet jogerőssé vált.

— **Jótekonycélu táncmulatság Szentán.** A szentai Eugén-szálló nagytermében szombaton este jótekonycélu táncmulatságot rendeznek.

— **A német kormány két egysoros javaslata Locarnóról és a Népszövetségbe való belépésről.** Berlinből jelentik: A Vorwärts értesülése szerint a birodalmi kormány a locarnói szerződésel kapcsolatban a következő két rövid törvényjavaslatot fogja a birodalmi gyűlés elé terjeszteni: 1. A birodalmi gyűlés hozzájárul a mellékelve csatolt szerződésekhez. 2. A birodalmi gyűlés felhatalmazza a kormányt a Népszövetségbe való belépésre. A kormány reméli, hogy a törvényjavaslatokat a birodalmi gyűlés megszavazza, tekintettel arra, hogy a német nemzetiek ígéretet tettek, hogy a kormány helyzetét ebben a kérdésben nem fogják megnehezíteni és inkább tartózkodni fognak a szavazástól.

— **Tolvaj cigányasszonyok.** Szentáról jelentik: Özvegy Peczárszki Györgyné feljelentést tett a rendőrségen, hogy Kolompár Julis és Radó Mária cigányasszonyok besurrantak a lakására, ahonnan szőnyegeket loptak. A rendőrség megindította a nyomozást és a cigányasszonyokat letartóztatta.

— **Elgázolta a saját kocsija.** Noviszadról jelentik: Rosaljkovics Jócó ötvenöt éves földműves a temerini kapunál leestett a kocsijáról és a kerekek keresztülmentek a testén. Súlyos sérüléseivel szállították a kórházba.

— **A noviszadi grafikai munkások estélye.** Noviszadról jelentik: A grafikai munkások szombaton este a Szlobodában krizantém-estélyt rendeznek.

— **A kétszer bérbeadott föld.** Kikindáról jelentik: Delics Szredoje és Soklovacski Borivoj földművesek felkeresték Gruics Péter és Mihalacski Tima kikindai gazdákat s kiadták nekik a földosztásnál kapott hét hold földjüket haszonbérbe. A két földműves ki is fizetett Delics és Soklovacsकिनak 5800 dinárt. Az ügylet megkötésénél Terzin Zsiva mint tanu működött közre. Mikor Gruics és Mihalacski kimentek a bérbevett földre, látták, hogy azt már más műveli, azok, akiknek az élelmes tulajdonosok előbb bérbeadták a hét holdat. Feljelentésükre a kikindai ügyészség csalás címén eljárást indított az élelmes földtulajdonosok ellen. A kikindai törvényszék a megtartott főtárgyaláson Delics Szredojét és Soklovacsकिन Borivojt 1—1 évi börtönre ítélte, Terzin Zsivát felmentette. Az ítélet ellen az elítéltek fellebbezték.

— **Öngyilkos lett Budapesten egy angol arisztokrata.** Budapestről jelentik: Pénteken délután egy újpesti borbélyhoz beállított egy elegáns fiatal ember. Alig telt pár percet a helyiségben, hirtelen összeesett. A mentők bevitték a kórházba, ahol megállapították, hogy a fiatal ember báró Campell Károly, angol arisztokrata, akin egy idő óta elmebaj tünetei mutatkoztak. Péntek délután mérget vett be, amelynek pár óra múlva mutatkozott a hatása.

A föltámadt amazonok

Amessze, messze ókorban, amelynek homályában elmosódnak a történelem és a rege határai: tűnnek elénk a harcos szüzek, az amazonok, akik megakarták változtatni a természet rendjét: nő létükre férfiak akartak lenni. Szépek valának, aminő szép csak egy nő lehet; és kegyetlenek a háboruban, amilyen kegyetlenségre csak nő képes. Állandóan háborukat viseltek a férfiak ellen s gyermekeik közül is csak a lányokat nevelték föl: a fiukat elpusztították azonnal, amint világra jöttek. Féltemes hírek betöltötte Ázsiát és a hagyományok, a költők lajtja és a szobrászművészet remekei ragyogó fényben őrizték meg emlékeztüket. Ezek voltak az ókor amazonjai; — mennyire különböznek a mesék ez alakjaitól azok a modern amazonok, ma melyek most tűnnek föl Kelet véres történetében! A polgárháború-dúlta Kniából jó a hír, hogy Csang-Cso-Lin vezér csapatot alakított fiatal orosz leányokból, akik ugyancsak siralmas okból veszik kezükbe a legyvert. Irózatatos inség pusztítja Mandzsuria népét s a lányok e riasztó rém elől menekülnek: inkább hősi halált akarnak hajtani, mint éhhalált. Már az új amazon-gárda nevében is benne van ez a sors, a csapat a Halál serege nevével viseli. A diadal és dicsőség fénye ragyogta be az ókor hősnőit, a lemonadás, a végső elkeseredés árnya lebeg az új amazonok fölött. Nekik csak egy utjuk van: a halál országútja...

— **A noviszadi papirbomba-merénylőket nyolcnapi elzárásra ítélte a rendőrség.** Noviszadról jelentik: A papirbomba-merénylők ügyében a noviszadi rendőrség pénteken hozott ítéletet. A tetteseket nyolc-nyolc napi elzárásra ítélték közcsendháborításért.

— **Tűz egy berlini kerékpárgyárban.** Berlinből jelentik: Az egyik berlini kerékpárgyárban tűz ütött ki, amely hamarosan elharapódzott. — Az oltási munkálatok során három tűzoltó füstmérgezést kapott, úgy, hogy kórházba kellett őket szállítani.

— **A manchesteri állatkert egyik tigrise megölt egy asszonyt.** Londonból jelentik: A manchesteri híres állatkertben megrendítő szerencsétlenség történt. A hatvanéves Lambert Anna asszony, aki egy oroszlanápoló özvegye volt, férje halála után az állatkert igazgatóságától engedélyt kapott, hogy továbbra is mint ápoló, az intézmény kótelékében maradjon. Lambert Anna tíz éven át működött ebben a minőségében. Pénteken az oroszlanpavillonból rémulve szaladt ki az asszony kis unokaöccse és ezt kiáltotta: »A tigris ráugrott a nénikémre!« A személyzet azonnal a pavilonba sietett, de már késő volt, mert az asszony élettelenül feküdt a tigris ketrecében. A megindított vizsgálat szerint valószínűleg látszik, hogy Lambertné a ketrec tisztogatása közben megfedkezett a szokásos óvintézkedésekről és elfelejtette becsukni a biztonsági ajtót. Így történhetett, hogy a tigris hejutott a ketrecbe és rávetette magát az asszonyra. Segélykiáltást senkisémet hallott s ebből is arra következtettek, hogy a támadás egészen váratlanul érte Lambertnét. A gyilkos vadállat még egészen fiatal tigris, amelyet csak néhány héttel ezelőtt hoztak a manchesteri állatkertbe.

— **Építőmesteri tanfolyam Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A jugoszláv mérnökök és építészek országos szövetségének noviszadi szekciója építőmesteri és ácsmesteri tanfolyamot nyit. A tanfolyam december elsején nyílik meg és három hónapig tart. Az előadások naponta délután 2—7 óráig folynak. Az összes szaktárgyak előadásra kerülnek. Írásbeli és szóbeli jelentkezéseket naponta 3—5 óráig az építészeti igazgatóság épületében fogadják el.

— **Emberölésért tíz havi börtön.** Noviszadról jelentik: Sztankov Gábor és Klein Ignác starapalánkai lakosok szomszédok voltak és folyton veszekedtek. 1923 június hó 16-án Klein találkozott Stankovval, aki kis fiát tartotta a karján. A két haragos újból összetűzött, Klein kihúzta kését és kétszer beledöfte Stankov karjába, aki erre letette a gyereket, botot ragadott és két ütést mért Kleinra, aki nyomban meghalt. A noviszadi kerületi törvényszék múlt évi január 3-án erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésért tíz havi fogházra ítélte Stankovot. A noviszadi felelőbírói bíróság pénteken a büntetést tíz havi börtönre változtatta át, amiben elítélt és ügyész is megnyugodtak.

— **Tolvaj orosz menekültek.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vádtaácsa pénteken vád alá helyezte Hochlacsck György menekült orosz joghallgatót és Milocsivov Fedor orosz menekültet, akik a noviszadi vasúti raktárban voltak alkalmazva és ott a feladott lidákból több ezer dinár értékű csokoládét loptak. Ugyancsak több ezer dinár értékű holmit loptak Hacker Imre cukrásztól is.

— **Színészek, akik nem kapnak fizetést.** Mint a Bácsmegeyi Napló már jelentette, az oszjeki színház november 1-én nem tudta kifizetni tagjainak a gázsiját. A fizetés nélkül maradt színészek most az Oszjeki környéki nagyobb falvakat járják be, ahol színelőadásokat rendeznek, hogy pénzhez jussanak. A közönség mindenütt nagy érdeklődéssel fogadja és lelkesen támogatja a vándorútra kényeszerült színészeket.

Lakásbrendezések, hálók, ebédlők, uriszobák, stb. stb. egyszerűbb és diszebb kivitelben legolcsóbban Braća Goldner íégszékény, fabutor és rézarúgyárban szerezhetők be. Subotica, Jugovića ul. 20.

A Lepadat i Jovanovics szuboticei cégnél vásárolt sorsjegyek közül november 12-én kisorsoltatott:

8000 dinárt nyertek: 10308, 107117.
5000 dinárt nyertek: 109556.
3000 dinárt nyertek: 37433, 131980.
1000 dinárt nyertek: 41710, 104103.
400 dinárt nyertek: 6754, 10301, 34, 56, 11906, 10, 13131, 40, 67, 13960, 64, 14310, 43, 17209, 23002, 31, 28005, 54, 30705, 20, 37430, 41708, 88, 42918, 25, 34, 44299, 53058, 56, 22, 23, 57945, 51, 97, 58807, 67291, 72416, 89, 76819, 79949, 84121, 64, 70, 86184, 99, 86566, 89421, 41, 92045, 58, 88, 93105, 95803, 48, 54, 76, 102638, 104141, 109526, 114847, 74, 117318, 29, 19518, 122905, 131909, 86, 98, 132455, 84, 86, 13854, 145317, 148054, 60, 148917, 20, 29, 83, 85, 149294.

SIMON-PUDER

tisztán azt a célt szolgálja, hogy kiegészítse és tökéletesítse a

CRÈME SIMON

jótekonny hatású.

A puder alkalmazása megszüntet minden zavart és kellemetlenséget, amelyet rossz és silány puderek okoznak, mert ez a puder finom, simulékony, nemesillatú és egyenlőlegesen mindazokat a kelleket, melyeket szépségét őrző és arisztokratával törődő nő a jó pudertől elvár.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

3316 — 19

SIMON CRÈME, PUDER és SZAPPAN

PARFUMERIE SIMON

59 fg. Saint-Martin PARIS

— Az osztrák köztársaság kikáltásának hetedik évfordulója. Bécsből jelentik: A köztársaság alapításának hetedik évfordulóját Bécsben és Ausztriában az idén is a szokásos formák közt ülték meg; az állandó esőzés miatt azonban az ünnepek legnagyobb részét zárt helyiségekben folytak le. Csak dél felé vonultak fel Bécsben a Károly-térre a szociáldemokrata egyesletek egyes csoportjai zeneszóval, hogy négyülést tartsanak. Hainisch dr. szövetségi elnök rövid beszédet mondott rádióon, amelyben méltatta a nap jelentőségét. Egyébként az ünnepnap teljes nyugalomban folyt le. Dél előtt a szövetségi elnök fogadta a parlament elnökét, a szövetségi tanács elnökét, a kormány tagjait és a legfőbb állami hatóságok vezetőit. Délután öt órakor a parlament tagjai, a kormány, a Bécsben akkreditált diplomaták, valamint a bécsi hatóságok és a bel- és külföldi sajtó képviselői tisztelegtek az elnöknel.

— Kabaréelőadás Malidjosen. Malidjoseről jelentik: Az ottani Gazdakör működő ifjúsága kabaréelőadást rendezett, amelyen *Hermecz Anna, Halasi Erzsébet, Abraham Máttyás, Pecze Ernő és Balázs János* tűntek ki ügyes játékukkal.

— Mikor az oroszán helyett a néző kapja a lövést. Kassáról jelentik: Izgalmas cirkuszi produkcióban volt része csütörtökön este a Kudsky-cirkusz közönségének. A cirkuszi mutatványok utolsó számaként a vadállatokkal, tigrisekkel való produkciók következtek. Az egyik oroszán nem parizott és a produkciókat bemutató Schmierer Károly állatszelidítő, hogy a nyugtalanul viselkedő, engedetlen oroszánt megfenyítse, vaktöltéssel két lövést adott le rá. A második lövés után a közönség köréből egy jankiáltás hangzott fel és az egyik páholyban ülő néző, Quittner Gyula negyvenkét éves tökéletes cukorgyári tisztviselő zsebkezdőjét vérző arcához szorítva, ugrott fel helyéről. Segítségére siettek, kivették a cirkusz előcsarnokába, ahol első segélyben részesítették. Kiderült, hogy a fejét félrekapó oroszán helyett őt érte a második lövés, amely ugyancsak vaktöltés volt, de azért szeme alatt és orrán megsebesítette. A lövés hét-nyolc méternyi távolságból érte a nézőt. Sérülései könnyebb természetűek. A nem mindennapi sebesülés körüli izgalom hamarosan elült és a cirkuszi előadást zavartalanul befejezhatték.

— A nagyhatalmak a külön balkáni garanciapaktum ellen. Athénből jelentik: A francia nagykövet látogatást tett Ruffos görög külügyminiszternél és kormányának nevében azt az óhajt fejezte ki, hogy Görögország ne ragaszkodjék a külön balkáni garanciapaktumhoz, hanem igyekezzék megegyezni az S. H. S. királysággal. Hasonló kivánságot fejezett ki a görög külügyminiszter előtt az angol nagykövet és a román követ is.

— Lemondott a lengyel kormány. Varsóból jelentik: Órabski miniszterelnök benyújtotta a köztársasági elnöknek a kormány lemondását. A kormány a zloty esése miatt mondott le.

Kraljevbergi pezsgő a vezető márka

— Münchenben és Linzben havazott. Münchenből jelentik: Münchenben és Linzben havazott. Linzben a havazás a távbeszélőforgalomban jelentékeny zavaroakat okozott.

Dr. Havas Emil ügyvédi irodáját Aleksandrova utca 4. szám alá, a Rossija Fonciére bizt. társaság palotájába helyezte át.

Őszi erdőn

Ugy látom én a bogyadt,
arany szín őszi erdőt,
az ijedt néma fákat,
a lombot, a lepergőt
és fönna a sárga holdat
és lenn a völgy avarját
a tó vizét a holtat,
a tölgyek árva karját:

mint régi kedves alkán
a rég letűnt mosolygást,
amin merengsz sóhajtván,
de fája a szívedbe tolvajást.
Mint tűnő leány atakját,
ahogy kilép az ajtón.
Kidűnők: maradj hát!
De csak nevést sóhajtom.

Szegedi István

— Áramszünet. A villanytelepen folyó gépalkatások miatt vasárnap d. e. 7—12 óráig szünetel az áramszolgáltatás.

Zamora Zagrebben. Zagreből jelentik: Az SC Espanyol madridi csapat, amelynek a világhírű Zamora a kapusa, november 28. és 29-ikén Zagrebben vendégszerepel, ahol mindkét napon a Gradjanski látja vendégül.

Női- és gyermekiehérműt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

A ZsAK Beeskereken. A szubotici ZsAK vasárnap Beeskereken vendégszerepel, ahol a ZsAK—Szlávia lesz az ellenfele.

Mielőtt vásárolj légszékényt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner légszékény-, fabutor- és rézarugyárától Subotica, Jugovičeva 25.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kralja Aleksandra utca 4 szám alatt, a Rossija-Fonciere palotájában, félelemmenten, modern szépségápolás, arcbőrhám-lassztás alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, máifoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkenőcsök.

KINTORNA

Börsi már hatodik gimnazista, s annak jeléül, hogy a családja is komoly bakfinsnak tartja, most kapta az első rövid szoknyát. Na igen, másszor ebben a korban a lányok a hosszú szoknyának örültek, most a nagylány rövid szoknyát visel, akár a kedves mamája.

Az első rövidszoknyás séta után a Börsi sirva megy haza.

— Én nem veszem rám többet ezt az utálatos szoknyát — pityergi keservesen.

— Miért? — ijedezik a mamája.
— Mert most tudtam meg, hogy nekem a lábam van. Ahány férfi ránézett a lábamra, mind azt mondja: Ó!...

Bohéme a kávéházban a téli beszélgetésről beszélnek. Az egyik boldog mosollyal újságolja:

— Olyan boldog vagyok. Sikertől eladnom a kályhámot...

— És miért örül ennek olyan nagyon, kolléga ur?

— Most legalább nincs gondom sem szénre, sem fára.

Tisztelt Kintorna — olvasom, hogy a belügyminisztérium helybenhagyta a lakásadót. Nem lehetne helyben hagyni a lakásadót is. Mindig a házbért kéri tőlem. Tisztelettel: Egy aihérlő.

KÖZGAZDASÁG

A starakanizsai új postapalota. November 10-ikén foglalkozott Starakanizsa város képviselőtestülete az új postapalota építésére beérkezett ajánlatokkal. A föld, elhelyező és kőműves munkát a legolcsóbb ajánlattevő, Oláh István starakanizsai vállalkozónak ítéltek oda 292.000 dinár vállalati összegben. A vállalkozó még ebben az évben hozzá akar fogni az építéshez, hogy 1926 nyarán az új postapalotát át lehessen adni rendeltetésének. Kanizsa ipari és kereskedelmi köröi nagyon óhajlják, hogy ezt a terminust be is tartsák, mert most szinte tarthatatlan a helyzet a kanizsai postán. A nagy forgalom lebonyolítására mindössze két tisztviselője van a postának, úgy hogy egy-egy sürgöny, vagy ajánlott levél feladásánál órák hosszat kell sorba állni és aki az interurbán telefont akarja igénybe venni, nem ritkán napokig kénytelen várni.

Az italmérési illetékek. A szubotici pénzügyigazgatóság 40.078. szám alatt rendeletet adott ki, amellyel az 1925. évi italmérési illetékek érvényét az 1926. és 1927. évekre meghosszabbítja. A rendelet értelmében minden vendéglős és alkoholkereskedő a jövő évben is ugyanannyi italmérési illetéket tartozik fizetni, mint ebben az évben. A pénzügyigazgatóság egyben felhívja az érdekelteket, hogy az italmérési illetéket a jövő évre legkésőbb január 31-ikéig be kell fizetni.

Uj vásárnap Molon. Szentáról jelentik: A molliak kérésére a kereskedelmi miniszter november 18-ra új vásárnapot engedélyezett Molnak.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1925. november 13.

Budapest deviza 1262—1266, valuta 1256—1266.

Prága deviza 59.9750—60.4750, valuta 59.75—60.25.

Berlin deviza 743—745 milliárd márka, valuta 738—742.50 milliárd márka.

Bécs deviza 1255—1259, valuta 1251—1257.

Trieszt deviza 43.70—43.96.

London deviza 177.25.

Newyork deviza 274.

Zürich, nov. 13. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 21.20, London 25.15, Newyork 518 hétnyolcad, Milanó 21.05, Bécs 73.10, Szófia 375, Prága 153.75, Budapest 72.70, Bukarest 24.25.

Beograd, nov. 13. Zárlat: Páris 228, London 273.75, Newyork 56.425, Brüsszel 257, Milanó 228.50, Amsterdam 22.75, Berlin 13.45, Bécs 796, Prága 167.50, Budapest 7.915, Bukarest 26.20.

Zagreb, nov. 13. Zárlat: London 272.92—274.92, Newyork 56.30—56.90, Milanó 228.37—230.77, Berlin 13.39—13.49, Bécs 791.30—801.30, Prága 166.60—167.60, Zürich 1085.50—1093.50.

Noviszadi terménytőzsde, november 13. Tengeri: 10 vagon bácskai március-áprilisi Tisza hajóállomás 129 dinár, 5 vagon szerémi, új 99 dinár, 1 vagon szerémi Szlovénia paritás 107.50 dinár, 6 vagon szerémi december-januári Ruma paritás 110 dinár, 40 vagon szerémi március-áprilisi, Duna hajóállomás 132.50

dinár. Bab: 2 vagon bácskai 2—3%-os 185 dinár. Irányzat: lanyha!

Szombori terménytőzsde, nov. 13. Váltakozó irányzat mellett forgalom: 87 vagon. Buza bácskai 235—240 dinár, szerémi 232.50—237.50 dinár. Rozs 172.50—177.50 dinár. Zab 155—160 dinár. Árpa 140—150 dinár, tavaszi 180 dinár. Bab 180—190 dinár. Tengeri bácskai 150—160 dinár, száritott 140—145 dinár, új 90—95 dinár, december 100—105 dinár. Liszt 0-ás GG. 400—420 dinár, 0-á G. 390—410 dinár.

Budapesti terménytőzsde, nov. 13. A terménytőzsdén eddig inkább csak iratáridős búzában volt forgalom. Ma azonban már élénkebb kereslet mutatkozik a novemberi buza iránt is, mert egyik másik budapesti malom ismét rendszeresen vásárolja a tiszavidéki búzát azonnali szállításra, mert a december 1-én életbe léptetendő csehszlovák gabonavámok miatt még most igyekeznek kihasználni az exportlehetőségeket.

A szerdai tőzsde szünete után csütörtökön Csikágóban ismét kedvezőbb lett az irányzat.

A budapesti tőzsdén az irányzat tartott. A kínálat nem nagy, de a kereslet is icbbára csak tiszavidéki búzára szorítkozik. Bécs számára vásárolnak jobb tiszavidéki és dunántúli búzát kisebb tételekben.

Eladtak Hegyeshalom paritásában 79-es fajlsúlyú tiszavidéki búzát 370.000 koronával, ami budapesti paritásában 340.000 koronás árnak felel meg. Márciusi szállításra 340.000 koronával kötöttek búzát budapesti paritásában. Jobbminőségű dunántúli búzáért 77-es alapon 345—347.500 koronát kérnek.

A rozs gyengén tartott. A takarmányiac általában gyengülő. Árpából csupán dohos áru van a piacon, ezért pedig 230.000 koronát fizetnek. Sörárpából nincs üzlet.

Csikágói gabonátőzsde, nov. 12. Buza decemberre 153.625, buza májusra 146.25. Tengeri decemberre 76.5, tengeri májusra 79.625. Zab decemberre 38.5, zab májusra 43. Rozs decemberre 80.875, rozs májusra 87.

Newyorki gabonátőzsde, nov. 12. Buza 174.25—175.625. Tengeri 109.5. Liszt 750—775. Az irányzat búzánál egyenetlen, tengerinél tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 186 (+4), Vukovár 214 (+18), Palánka 210 (+17), Novisad 200 (+21), Zemun 240 (+63), Pancsevo 208 (+64), Szmederevo 293 (+47), Orsova 192 (—6). Dráva: Maribor 205 (+35), Terezinopolje 82 (+14), Oszijek 212 (+32). Száva: Zagreb 270 (+16), Sisak 695 (+45), Jasenovac 746 (+50), Bród 664 (+56), Mitrovica 490 (+124), Beograd 172 (+72). Tisza: Senta 300 (128), Titel 236 (+154). Kupa: Karlovac 670 (+20). Una: Novi 394 (+150). Vrbas: Banja Luka 192 (+62). Morava: Suprija 68 (+12).

ATKÁNYI, BOBOSKI, SVÁBOGÁR
11. H. utca, Székesváros, Csaplak
0710 RABAT, ZAGREB, MILÁNKA 21.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!
VIRÁG LEONTIN
áthelyezte főüzletét
Aleksandrova ul. 6. sz. alá

VÉDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVÁ

Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag

Eau de Cologne Original Farina Gegenüber
gyártmány hazánál

VÉDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVÁ

KAPHATÓ EREDETI GYÁRI ÁRON MINDEN ELŐKELETTBŐB ÜZLETBEN

Sokat kereshetünk,

dolgozhatunk és pénzt szerezhethetünk, ha a kezünk és lábunk egészséges, de ha végtagjainkban és izületeinkben makacs betegségek lépnek fel és ott szurást, nyílalást, szaggatást okoznak és kineznek

bennünket, keresetünkben ez nagyban akadályoz. Az ily rossz órákban jót-konyan hatnak a már 27 óra közke-velt, jóllatu Feller-féle »Elsa Fluid« háziszserrel való bedörzölések és lemo- sások. Jó hatással van reumatikus fáj- dalmaknál, fej- és fogfájásnál, erősítik

és felrészítik az idegeket és izmokat, te- hát nyugodt alvást és új munkaerőt biz- tosítanak. Külsőleg és belsőleg erősebb, hatásosabb és hatásosabb mint a sós- sorszes és a maga nemében a legjobb bőrfel- szer. 6 dupla üveg vagy 2 nagy különleges üveg 63 dinár, 12 dupla vagy

4 különleges üveg 99 dinár, 36 dupla vagy 12 speciális üveg 250 dinár, lada- val és postadíjjal együtt. Széthúldi: Fel- ler V. Jenő gyógyszerész, Szabó Dole- rja, Központ 185 Horvátország. Egyes üveg ára 10 dinár. Kapható minden gyógyszerárban és szakmabeli üzletben.

NYILTÉR.**Ingatlanok eladása**

A Zadružna Banka fiókjának felosztása és a fiókok üzleteinek a novisadi központra történő átruházása folytán **Mitrovicán, Titelen és Vršacon** levő és a bank tulajdo- nát képező házak és ingatlanok szabad kézből nyilvános árlejtés útján eladásra kerülnek.

Az árverés a helyszínen kir. közjegyző jelenlétében lesz megtartva.

Mitrovicán: vasárnap november 15-én délelőtt 11 órakor a bank fiókjában (eme- letes ház a főutcában, üzlet részére, leg- forgalmasabb helyen.)

Titelen: hétfőn november 16-án 11 órakor eladásra kerül fióképiletlen kívül még két téglarétegű közvetlen vasutállomás mellett.

Vršacon kedden november 17-én dél- előtt 11 órakor a fióképiletben, ugyanak- kor a fiók ottani szeszéregője eladásra kerül.

Feltételek: minden árverező tartozik készpénzben 10,000 dinárt letenni.

A vevő a vételár 20 %-át a helyszínen készpénzben köteles letenni, a hátralék 3 hónapon belül fizetendő. Az eladás a ve- vőre az árverés befejezése után azonnali érvénnyel bír, míg a bank részéről az Igazgatóság jóváhagyása után.

Az eladásra kerülő ingatlanok 8—16 óráig megtekinthetők.

Novisad, 1925. november 2-án.

Zadružna Banka Novisad

9848

A subotici ort. izr. hitközség pályázatot hirdet a pászkasütési jog kiadására. Érdek- lődők a közelebbi föltételeket a hitközség irodájában tudhatják meg d. u. 2—6 óra között a hivatalos órák alatt.

9866

Értesítés.

„Nada“ kiházásító és „Dar“ szüle- tési segélyegyesület tagokat felvesznek. **Harambašićeva ulica 25. Jogakadémia** mellett.

DUNAV**BIZTOSÍTÓ R. T. ZAGREB**

Vezérügynökség: **SUBOTICA, VILSONOVA UL. 11**
TELEFON 7—97.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával:

élet-, hozomány-, nyugdíj-, árvaellá- tás, katonai szolgálat, tűz-, botöréses lopás, baleset-, szavatosság, autó-, jég-, transport-, üveg-, géptörés- és üzemszünetelés (chomage) esetére való, továbbá gyermekbiztosítással.

Élet-, hozomány-, nyugdíj- és katonai szolgálat esetére való biztosítás

heti befizetésekkel

Minden héten egy darab 10 dináros szelvény váltandó be. Minden 10 dinár ellenében 10,000 din. tőke biztosítottik

A tőkegyűjtés legegyszerűbb és legkönnyebb módja. Legolcsóbb díjtételek a biztosítás minden ágazatában.

Rádió-iskola

Irla : Charles Quinel

QUILLE (hatalmas csomaggal jön haza): Bubus- kám, megleptelek valamivel. Ami itt van ebben a csomagban, az felülmulja minden várakozásodat...

A FELESÉG: A születésnapjaid ajándékod?

QUILLE: Eltaláltad!... Vezettem volna neked egy gyöngygyakékot, vehettem volna kastélyt Nor- mandiában, de úgy gondoltam, hogy a legújabb tu- dományos felfedezések sokkal nagyobb örömet sze- reznek neked.

A FELESÉG (csalódottan): Valami csinos ékszer nem lett volna ellenemre.

QUILLE: Az ilyesmik csupa hiu semmiség ehez a rádió-készülékhez képest, mely az ó- és újvilággal egyformán összekapcsol bennünket!... Meggondol- tad-e, hogy néhány perc múlva (Bontogatja a csoma- got.) hallhatod a párisi rádió-állomást, a chelms- ford-i hangversenyt, a bournemouthei jazz-bandet és a konstantinápolyi keleti táncokat?

A FELESÉG (nincs meghatva): Csakugyan?

QUILLE: Mindenekelőtt erősítsd a fejedre ezt a hallgatót.

A FELESÉG: Eppen ez hiányzott a frizurámnak...

QUILLE: Ugyan mit árthat neki, hiszen rövidre nyirattad a hajadat... De ne vesztegessük az időt... Állítsuk fel a belső antennát! (Huzalokat feszít ki az ebédli mennyezetén.) Nocsak, hadd értékesítem a rádió-amatőröködsre vonatkozó olvasmányaimat. Erősítsük a földi vezetékét a kandalló bádögellenző- jéhez...

A FELESÉG: Tudod-e, hogy ettől az izétől meg- fájdul a fejem?

QUILLE: Kérek, ne zavarj meg. Egy kis türe- lem, azonnal hallod a Sandwich-szigetek tamtamját, teringette!

A FELESÉG (sóhaj): Ó, nem kívánok ennyit!...

QUILLE: Te mindig csak elégedetlenkedel. Baj, baj. Különbben is ne zavarj!... Összekapcsolom az antennát az A-csavarral, belekapcsolom a földet a B-csavarba... Megvan! Izé, a hallgatónak a két ve- zetéke jó szorosan bele van erősítve a csavarjába?

A FELESÉG: Mit tudom én?... Nekem a fejem fáj, ezt egészen világosan tudom.

QUILLE: Ugyan, nagyságos asszonykám, csak egy kis jóakarát.

A FELESÉG (zokogva): Lúktet a halántékom...

QUILLE: Ugyan! Ugyan! Bátorság!... Kész... Bevezetem a A kapcsolódugattyut az akkumulátor- battriába, bevezetem a B dugattyut a B galvanosz- lopba... beleteszem az antenna fogantyuját az utolsó oszlopba jobbra.

A FELESÉG: Ó, hogy fáj ez az undok sisak!

QUILLE: Furcsa! Lássuk csak... Ó, milyen buta vagyok!... Elfelejtettem a háromágu dugattyut bedugni a megfelelő lyukakba!... Na, most... Ha nem vagy süket, hallanod kell a köpdősést...

A FELESÉG: Biz én nem hallom!

QUILLE (nyugtalanul): Hát a sziszegést?

A FELESÉG: Azt se!... Nem hallok semmit, csak azt tudom, hogy ha tovább is arra kényszerí- tesz, hogy a fejemben tartsam ezt a gyalázatos gépe- zetet, hát nyomban idegrohamot kapok.

QUILLE: Hát akkor nincs meg benned a jó- akarát... (Belenéz a kézikönyvébe.) Micsoda sötét- fejű marha vagyok! Elfelejtettem meggyújtani a lám- pákat... Most rendben vagyunk... Remélem, hogy ezuttal elér a dobhártyáig a köpködés meg a szis- zegés.

A FELESÉG: Semmi... semmi... És különben is elég volt belőle!

QUILLE (dühösen): Add ide a hallgatót! (Föl- veszi.) Na lássuk. Kissé balra fordítom az áram- erősítő karját... emezt a kart kissé balra fordítom... Nem egészen világosan, de hallom, hallom... még nem tudom, mit hallok... Az én fülemnek minden- csetre muzsika. (Csengetés hallatszik.) A készülékem csengetett?

A FELESÉG: Nem, odakint...

A SZOBALÁNY (belép): A nagyságos ur sza- bója. Azt mondja, hogyha nem méltóztatik azonnal kifizetni, akkor a bírósághoz fordul.

A FELESÉG (a férjéhez, aki nem hallotta): Quille! Quille!

QUILLE: Csitt! Csitt!... Valami hangot hal- lok... Csak nem értem...

A FELESÉG (leveszi a hallgatót az ura fejéről): A szabódnak a hangja... Itt van az előszobában, majd ő megmagyarázza!...

Önkéntes árverési hirdetmény

A novakanjizai főuccán a piactérrel szem- ben levő **Központi szálloda és vendéglő** **1925. évi november hó 22-én d. e. 10 órakor** a helyszínen nyilvános és önkén- tes árverésen örökáron eladatik.

Közelebbi feltételek megtudhatók ugyan- ott **Ehrenfeld** tulajdonosnál.

9792

Ogias.

Dana 23. novembra 1925. obdržavati će se u mestu Kn. Vinogradi godišnji marveni i robeni sajam (vašar), na koji se može doći radi svakovrstno blago putičuće iz nezaraćenih opština te providjeno valja- nom marvinskom puticom.

Kn. Vinogradi, 12. novembra 1925.

Opštinski sud

9842

Nyilatkozat

A szentai szerb nőegylet elnöksége ma a követ- kező levelet kapta:

Tekintetes Elnökség!

Annak következtében, hogy a szentai zsidó ifju- ság folyó hó hetedikén a nőegylet mulatságát elhagy- ta, kötelességünknek tartjuk megmagyarázni, mi volt ennek az oka, mert arról értesültünk, hogy egyesek tendenciózus híreket terjesztenek erről. Mint ahogyan ismeretes, a műsor befejezése után a terem mind a négy oldalán fel lettek állítva az asztalok. Az aszta- lok egy részét zsidó társaság foglalta el. Mihelyt a terembe lépett dr. **Lolin** Millivoj szentai királyi köz- jegyző ur, végtelenül felháborodva odakiáltott a pa- villonban árusító kisasszonyoknak: »Keressenek ré- szemre előbb helyet, hogy leüljek és akkor fogok vá- sárolni, mert a mindenféle zsidóság (kojekakva čiv- tarija) elfoglalta az összes asztalt és nincs hová le- üljek. Ez a kijelentés a jelenlevő zsidóságot nagyon erősen megsértette, ezért nyomban felkerestük az el- nöknő férjét, dr. **Zagorica** Iván szentai királyi köz- jegyző urat, aki, miután értesült tőlünk dr. **Lolin** nyi- latkozataról, nagyon kedvesen felkért bennünket, csak folytassuk a szórakozásunkat, ne vonuljunk ki tünte- tőleg, ő majd számon kéri a sértést dr. **Lolintól**. Dr. **Lolin**nak végtelenül tapintatlan viselkedésével az érzé- kenyen megbántott zsidóság, amely erre a mulatságra mindenekelőtt azért jött, hogy anyagilag támogassa ezt a kulturális és nemes egyesületet és csak másod- sorban azért, hogy szórakozzék, belátta, hogy a mu- latságon való további ottmaradása önértékeléssel, méltóságával összeférhetetlen. Ezért voltunk kénytelenek — körülbelül negyvenen — a termet elhagyni. Mint- hogy pedig kivonulásunkkal a szerb nőegyletet anya- gilag erősen megkárosítottuk, az okozott kárt anyagi erőnkhez képest ki fogjuk pótolni.

Nagyrabecsülésünk kifejezése mellett maradunk kiváló tisztelettel

Szenta, 1925. nov. 9.

(Aláírások)

AJÁNDÉKBA ADUNK

- 1 Citroen automobil
- 1 rádió készülék, Neutrodyne-t 4 lámpásat New-York „Ware“ gyártmányt.
- 1 utigramophon bőrkazettában 6 lemezzel, New-York „Sonora“ gyártmányt.
- 7 vigaszdíjat

Azon 10 vevőnek, akik ezen reklám-árúsításunk ideje alatt valamit gyártmányainkból vásárolnak. Egy üveg parfüm 30 dinár, amellyel együtt egy szelvényt kap, amellyel fent előso- rolt ajándékok sorsolásában résztvesz. E reklámárúsítás folyó évi december hó 15-ig tart és a sorsolás eredménye mindazon lapokban közzétetik, amelyekben jelen hirdetésünk megje- lenik. Azok a vevők, akik a zsebki- vagy szelvényes árú- sítványokat kaptak, szintén résztvesznek a sorsolásban

VEL. BEČKEREKEN: Emerich Stajkovich

VEL. BIKINDÁN: NIKOLAUS STEIN

VRŠACON: Alexander Stamenić

PANČEVON: Marko Ljanić

SOMBORON: Bazza, Karl Lukacs

SUBOTICAN: „Nada“ drogeria Karadžićev trg

NOVI-SADON: Julka Horvatič Zeljarnička ul. 59.

Nagyobb városokban mindenütt egy díjazt vevőket és árusít- ja gyártmányait és ez a megfelelő helyeken közzétett. Egyéb helyekről megrendelések útján posta útján eszközözendők és szállítatnak, ha hozzájuk az összeg és 40 dinár portóköltség előre beküldetik.

PARFUMERIE „AINA“ ZAGREB

Opatička ulica 12.

9241

Autótulajdonos Urak

sérült vagy tönkrement belső- és külsőgumikat kár félredobni, mert

a gummi drága!!

Ujjonnan berendezett modern autogarázsunkat a legelőkeltebb amerikai gőzszulkaüzettel szereltük föl és ennek segítségével minden gumit megújítunk. Készen állunk tehát teljesen, garancia mellett autójavításokat mindenkinél olcsóbban és szavatosság mellett vállalunk. Szolidaritásunkat számtalan elismerés bizonyítja.

Keczeli-Autogarázs Senta
Kralja Alekszandra (Fő-) ulica

Orthopädiail vállalat Subotica

ezuton értesíti t. ügyfeleit, hogy vidékről is vállal és készíti férfi, fiu vagy nő betegeknek pontos méret vagy negatív gipsz-mo-dellek szerint mindenféle csonkra műlabákat, műkezeket, egyenestartókat, invalidus testekre acélból mellfűzőket nikkelezve és bőrözve budapesti Dollinger klinika és Hessen orvosnár módszere szerint. Borda-törés, benulás és amputálásra garancia mellett készít vázakát, raktáron tart betegelő kocsi-kat pneumatikus gumikerekekkel, golyókonforgó, kórházak, orvosok részére műtőasztalok, műszerek stb.

Tegyen megrendelést. A céget jegyezze fel.

Aleksander Ignác
Subotica 9519
Majšanski put. 17. Városi magazinnal szemben.

Lerakat: ÖHLER-BLATTMAN cégnél

Tulajdonos

MEIER A.

NOVISAD

a Limanon 966

Az

„UJSÁG“

vasárnapi, november 15-i számában új regény közlését kezdi meg. Az új regény címe:

Éjjeli vallomás

szerzője Laques Lombard a most élő francia regényírók vezére. A regényben egy nagy szerelem tragikus befejezését ecseteli drámai erővel, megrázó hatásokkal. A regény a misztikus Afrikában játszódik le. Hősnője egy amerikai milliárdos asszony, hőse egy francia neves író, s a végzetet egy afrikai beenszült asszony jelképezi.

Az „Ujság“ példányonként hétköznap 4 dinár vasárnap 5 „
Egy havi előfizetés — — — — 80 „
Negyedévi „ — — — — 240 „

Előfizetések eszközölhetők:

MAVRO HEUMANN „LITERARIA“

az „Ujság“ főbizományosánál

Subotica, Karađorđev trg 12.

Poštanski pretinac 76.

9673

„VICTORIA“ varrógépek

a német győztes Jugoszláviai vezérképvisellete és egyedárusítása:

E. M. FISCHER
ZAGREB

Sudnička ulica 3.
Telefon: 18-06.

Új cserépkályhák

1600 Din.-tól beállításal kaphatók

Átalakításokat jutányos árban elvállal
Takács Mihály
cserépkályhás
Agina ulica 2. szám
(Városi zenede mögött)

A telepünkön levő 2 éves száraz bükk-, gyertyán-, szil-, kőris- és tölgy tüzifa aprítva 40 din. 100 kg.-ként. A pontos súlyért garatálunk. Szerze be szükségletét míg a készlet tart!!
I-a bükkhasáb tüzifa vagonként 100 q-ként Din. 3000
VUJKOVICS J. és TÁRSA
Skotus Viator és Jukičeva-ulica sarok. — TELEFON 669

„DAMA“ FEHÉRNEMESZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; aszur, tűaszur, filé-tírré és himzésekkel.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

FABRIKA OBUĆE „BOSTON“ A. D.

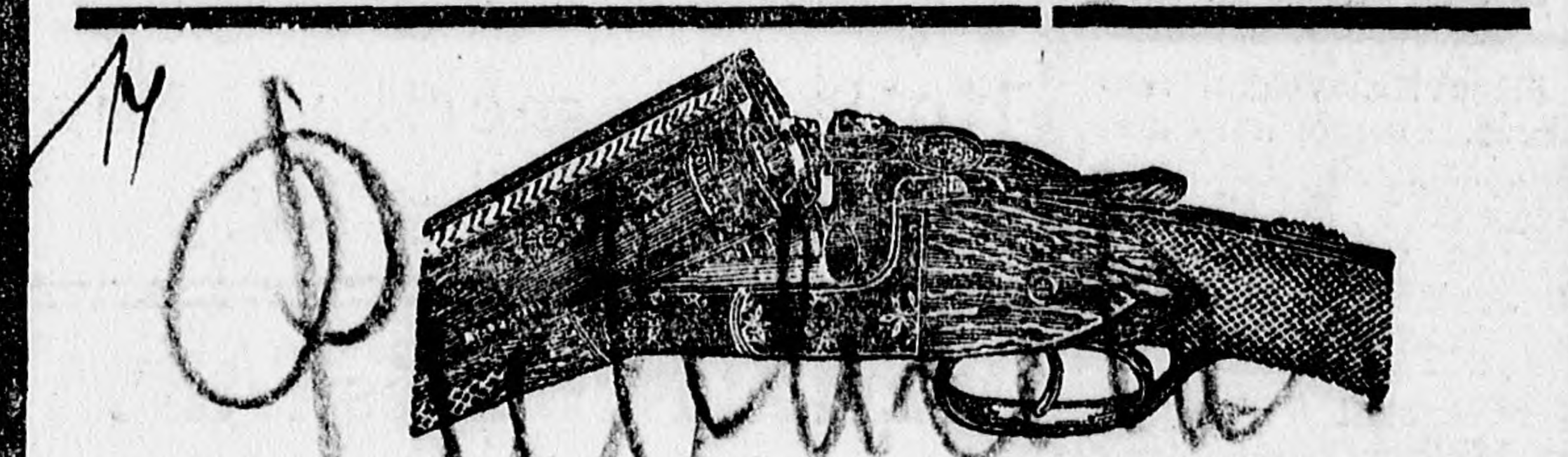
Beograd, Kr. Aleksandra 162
Azonnali belépésre keres elsőrendű gyártómunkásokat a m. Gép—Mckay—CWICKENEKET, ABSATZ-GLASERT és SCHNITTFRÉSERT.
Csakis olyanok jelentkezzenek, személyesen vagy írásbellel, akik több évi gyakorlattal bírnak.

Olcsón prima kivitelben megrendelhetők:

Alumínium edények, mindennemű háztartási cikkek, olajozókannák, litografált játékaú cikkek, litografált festék, gyógygyezer, vaselin, cukorka és cipőkrém-dobozok és plakatok. Hente-féle szabadalmazott biztosítókkal felszerelt robbanásmentes kannák minden kivitelben, utcánév, házszám és egyéb felirati táblák, étesszaka, kulacs, méhészeti cikkek és mindennemű kimérő készülékek (Petrolium, kávé részére stb.)

ANDOR ENGEL DRUG SOMBOR
Telefon 189. — Kéren képes árjegyzéket.

VADÁSZFEGYVEREK és LŐSZEREK

a leghiresebb német, belga, spanyol és olasz gyárakból állandóan és nagy választékban raktáron. A fegyverekért teljes jótállást vállalunk. Kereskedőknek és vadásztársulatoknak nagy engedmény.

ÁRJEGYZÉKET BÉRMENTVE KÜLDÜNK
ELSŐ JUGOSZLÁV FEGYVER és LŐSZER KERESKEDÉS
S. KOČANDA ZAGREB PRERADOVIČEV TRG — BROJ 1.

4 EZER DINÁR EGY HÁLÓSZOBA

mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény és 1 toilettből masszív keményfából a legjobb kidolgozásban, finom valódi réz butorvasalással, csiszolt tükörrel és üvegekkel.
KRAUSZ EDE bútorkereskedés, NOVISAD, Kr. Aleksandra 20.

KORZÓ MOZI

Nov. 16-17, hétfő-kedd
Az utca gyermeke
az élet filmje 7 felvonásban
főszereplő:
CLO-CLO
a francia Jackie Coogan és
Augustus a csodamajom.

LIFKA MOZI

Nov. 16-17, hétfő-szerda
Eszterházy Ágnes grófnő,
Harry Liedtke legújabb
filmje

NANON

Bájos rokokofilm 6 felvonásban
használt c. opera után

Figyelem!

Előadások kezdete mindkét moziban 3, 5, 7 és 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és almaszámú
kötészetesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdésekkel és levelekkel válasszunk meg.

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Műköszörüs segédet azonnal
belépésre keres Molnár
János műköszörüs,
Velikibecskerek. 9734

Van szerencsém t. ve-
vőimet értesíteni, hogy
műhelyemet november
1-én saját házamba III.
Sremska ulica 6. (ezel-
őtt Bimbó utca) helye-
zem át. Ugyanott min-
dennemű javítást elfog-
adok és kérem szives
pártfogásukat.
Tisztelettel
Czirok József cipész. 976

Iózan megbízható iparos,
28 éves, keres pénzbesz-
dőt vagy ehhez hasonló
állást. Cim a kiadóban.
9698

Perfekt horvát, magyar
levelezőt és könyvelőt ke-
resünk. Orient-film D. D.
Subotica, Cyril Metod trg
19. 9789

Munkásnök tiszta, könnyű
munkához felvétetnek. —
Weinhut celluloidáru gyár-
ában Pašičeva ulica 8.
(Edénypiac.) 9819

Tanoncot fizetéssel fel-
vesz Kudlik hangszerész.
Subotica Poštanska ul. 8.
9791

Allandó állásra keresek
ügyes kiszolgálót rövid-
áru szakmában, jó fizetés-
sel. Cim a kiadóban.
9798

VÉTEL-ELADÁS

6 HP régebbi láncos Mar-
schall garnitúra és egy
6-os szívógázmotor körfü-
résszel eladó. Dukai And-
rás és társa. Srbobran.
9867

Moziberendezés legjobb
állapotban olcsón eladó.
Bővebbet: Teltsch Gás-
párnál, Somborban. 9823

Megvételre keresek Fel-
sőbácskában 100-150 hold
szántóföldet. Cim a kiadó-
ban. 9835

Elköltözés miatt olcsón
eladó egy teljesen jókar-
ban levő elegáns hat ülés-
es Puch-autó, egy Wert-
heim-kassza, egy biliard,
egy »Steingel« hangver-
senyzongora, Szigyi Sándor
cégnél, Kula. 9807

Heumann Mór Karadordev trg 12.
volt
könyv-, zenemű-, „Národ“ kávéház
írószer és Kunetz-féle házba
papirkereskedését helyezte át.

A kiházasító egyesületek tagjai

10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint
bárhon és ingyen esküvői fényképet kapnak
ÁDÁM ÉKSZERÉSZNÉL SUBOTICA
Rudić ulica 6. — Sugár fűszeres-ház.
9033

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Kiss F. adásvétel és zá-
logintézet. Szabad kézből
árverezést tart 1925. év
november 16-án délelőtt
10 órakor. Eladásra ke-
rülnek: szövetek, cipők,
varrógép, irógép, vászon
kézimunkák. Butorok, il-
latszerek, kávépötlék és
utazóbundák. ezeken ki-
vül még más tárgyak is.
Trumbićeva (Petőfi) ul.
9. (Csirkepiac.) Pincehe-
lyiség. 9251

Kitünő állapotban levő
zongora sürgősen és ol-
csón eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 9251

Butorozott szobát kony-
hahasználattal keresek
azonnalra. Cim a kiadó-
ban. 9801

Eladó vendéglő és kávé-
ház családi okok miatt, ka-
szárnyával szemben, hat
vendégszobával és nagy
kérthelyiséggel, teljes in-
ventárral. Érdeklődni le-
het a tulajdonosnál: Ka-
fana G. Jugović, Franjo
Zagorszky, Vršac. 9737

KÜLÖNFÉLE

Csinosan butorozott egész-
séges száraz szoba, telje-
sen különbejáratu előszo-
bával és nyári parkhasz-
nálattal kiadó. Cim a ki-
adóhivatalban. 9839

Patkánin patkányirtószert
doboz 15 dinár, kapható
minden gyógyszertárban
és drogeriában, továbbá
a Torontáli Agrárbanknál
Veliki-Bečkerekén. 9313

Butorozott szoba azonnal
kiadó. Bővebbet Grün
Márk cipészüzletében, Ci-
rill i Metod trg.

Raktárhelyiség padlós és
száraz, vasajtókkal, nagy
befogadó-térrel 1926 év
március 1-től kiadó. Ér-
deklődni lehet a Zrinjski
trg 24-ik számú házban a
háztulajdonosnál. 9821

Gummibélyegzőt bármil-
yen nyelven készít Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulica 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.

Patkányt, egeret egy éj-
jelen át véglegesen ki-
pusztítja a híres »Ratin-
mort« irtószerezemmel,
hogy meggyőződjenek való-
ságáról, bárkinek küldöm
utólagos fizetés ellené-
ben, kívánatra utánvét-
tel is. 1 doboz 40, dupla
nagy 60 dinár. »Wertheim«
féregirtó vállalat Zagreb,
Marovska ul. 16. 9018

Ul zongorák, pianók,
csakis elsőrendű világm-
márkák, a leghosszabb le-
járatu részlefizetésre kap-
hatók 10 éves jótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kap-
hatók Kain Lajos hang-
szerkereskedőnél Suboti-
ca, Városháza. 2942

Szuboticei Centralna Ban-
ka zálogosztálya Ale-
ksandrova ulica 4. Allan-
dóan folyósít kölcsönöket
ékszerekre és mindenféle
árúkra. 8920

Üzlethelyiség azonnalra
kiadó. Cim: Majsai-ut 34a.
9740

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, egy-
szerű, vagyonos körökben
diszkrétan közvetíti Faragó
Jenő irodája, Budapest.
Népszínházutca tizenhat.
Célgjelzéstelen levelezés.
Fölvilágosítás díjtalan. —
Személyes megbízatás ese-
tén előleges költség nincs!
9370

RÉVAI ADOLF
SUBOTICA
üzletét

Sokolska ul. 2 alá
(volt Gombkötő-utca)
Kunetz-házba helyezte át.
Ajánl: Elsőrendű meszet,
és cementet, legjobb minő-
ségű száraz portmentes re-
torta faszenet és elismert
1-a péc-szabolcsi kétszer
mosott kovácszenet
Telefon 551. 9729

LEVELEZÉS

Fiatalt, csinos leánykát
bőkezűen támogatom. —
Fényképes leveleket »Er-
vin« jeligére kiadóhivatal-
ba kérek. Diszkrét fel-
tétlenül biztosítva. Fény-
képet visszaküldöm. 9747

FRISS KAVIAR
PRÁGAI SONKA
EMMENTHALER
ROQUEFORT
Sugár Manónál
kapható Subotica

FOGLALKOZÁS

Jó bizonyítványokkal ren-
delkező, megbízható má-
zsaló, azonnali belépésre
kerestetik a Felsőbácskai
Egyesült Gözmalmi r.-t.-
nál. Szakmabeli előnyben.
9674

Jól bevezetett 6 éves vi-
déli borkereskedés ked-
vező feltételekkel átadó.
Megkeresések »Biztos jö-
vő« jeligére e lap kiadó-
hivatalában. 9671

KERESEK

elsőrendű női fodrászt vagy
jodrászot azonnali belé-
pésre Lagner János Subo-
tica, Pašičeva ulica. 4874

Bürobeamter 26 Jahre alt,
der deutschen, sloveni-
schen und serbo-kroati-
schen Sprache in Wort u.
Schrift vollkommen kundig,
sehr anpassungsfähig, sucht
Stelle. Adresse: F. Ošlag,
Maribor, Cvetlična ulica
25. III. St. 9671

Borbélysegéd, fiatal, jó
munkás december 1-ére
felvétetik. Graff borbély,
Kovin, Bánát. 9864

Disznóvágást, husfűstöl-
lést elvállal Horváth Imre
hentes. VI., Madjarska
ul. 19. 9858

Szilgyvártó harminc éves,
nőtlen, hét évi önálló
gyakorlattal állást keres.
Esetleg kisebb műhely ön-
álló vezetését felelősség-
gel elvállalom. Megkere-
séseket »Kivánatra kau-
ció« jeligére a kiadóba
kérek. 9853

Cukrászsegéd felvétetik.
Cim a kiadóban. 9841

Fiatalember horvát-német
nyelvekben jártas, 10
évi irodai gyakorlattal,
állást keres. Szives meg-
kereséseket 9838 szám
alatt a kiadóba kér. 9838

Telepes családok
Kanadába

A kanadai kormánynak néhány száz
birtok áll rendelkezésére, amelyeket
nyomon kedvező feltételek mellett a
jövő tavasszal telepeseknek kiad. Te-
kinthetőek jönnek azok, akik családjuk-
kal óhajtanak vándorolni és akik
tényleg földmunkások. Német és ma-
gyar családok előnyben. Aki Kanadába
szándékozik menni, ingyenesen kap
mindennemű felvilágosítást.
9728

Holland-Amerika LMie
Zagreb, Zrinjski trg 8.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192
Táviratcim: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi bérpalota.
Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

Kender-, len-, jutaárak, pokrócok,
szőnyegek, kárpitoscikkek,
butorszövetek
kiárúsítása
gyári áron

„ARGUS“ Általános BEOGRAD
Információsroda
JUGOSZLÁVIA
LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

ARGUS megóv kérés követelésektől és veszteségektől
ARGUS összeköttetéseket szerez vásárlóképes házakkal
ARGUS kivitelei lehetőségeket teremt
ARGUS olcsón, realisan és biztosan végez inkasszó
ARGUS közli a lért állam szállítástokat
ARGUS több ezer elsőrendű referenciával rendelkezik

Hitelnyújtó előfizetés árak:
10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár
50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Táviratcim: ARGUS—BEOGRAD

Hogy mindenki megismerje a
„MILA“ ARCKRÉM

jótékony hatását „MILA“ parfümeria megnyitása
napján
november hó 15-én
mindenkinek egy tubus „MILA“ arckrémét adunk ingyen amely
az arc üdőségét, finomságát megőrzi és ápolja, valamint bo-
rotválokozás után a legjobb dezinficiáló szer. — Mindenkinek
érdeke, hogy a „MILA“ krémét megismerje
Wilsonova ulica 16. — Fazekas ház.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a volt
Vedral-féle vendéglőt és éttermet
Aleksandrova ul., Prokesch palota
átvettük, a közönséget továbbra is biztosítjuk a
legjobb kiszolgálásról ételekről és italokról

Az ünnepélyes megnyitást
f. hó 15-én vasárnap este 8 órakor
tartjuk meg disznótoros vacsora
keretében
Szives támogatást kérünk
Kiss Mátyás és Éberhardt Károly
tulajdonosok, a Nádor kávéház volt főpincérei.

„VEDOMIN“ EMULSIO ajánl minden orvos kezdődő tüdő-, csont- és sarattuberkolózisnál, bronchitisnél, katarhusos
egy tüdő megbetegedéseknél, a szervezet gyors gyógyítására és a megbetegedett szerv gyors elmeszesedésére
KAPHATÓ AZ ÖSSZES GYÓGYSZERTÁRKBAN LABORATORIUM, BEOGRAD, VEJFERTOVA 52. PASZTA
alkalmazható az egész szervezet megerősítéséhez, elősegíti az étvágyat, legyengíti, ide-
ges, vérszegény betegeknek és főleg skrofulusos és rahiticos gyermekeknek!